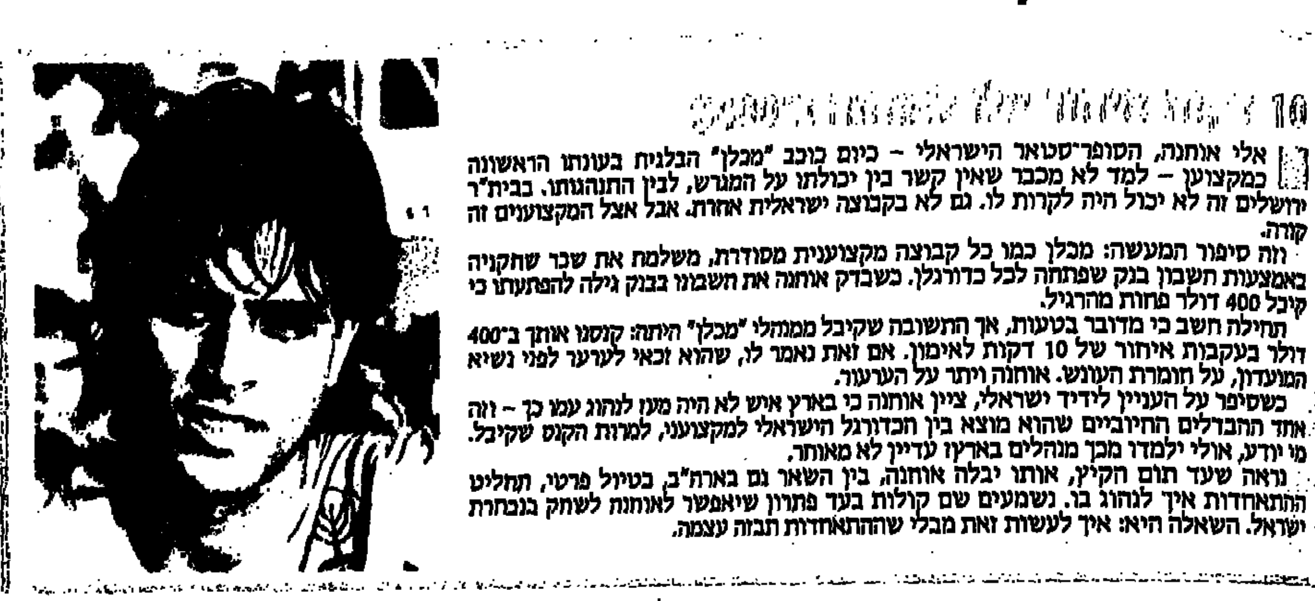

גיליון מס. 121 • י"ח באייר תשמ"ח • 5.5.1988
שבע ספורט
מעריב
עוד תואר?
זאת נדע בשלב
הגמר של ההכרעה,
המתחיל הערב
מי
תהיה
אלופת
הכדורסל?
השלושה
מבאר־שבע
מדוע נקוס
אותנה?
ההפתעה:
צפרירים
נשכחי חג
ה־40
הצעה קוסמת
מבצע תו הזהב
קח 3200 ש"ח ביד
החזר 3195 ש"ח בלבד
ב-9 תשלומים שווים
כסף וזהב
מדינת ישראל חוגגת 40 שנה לעצמאותה.
אכן - חג גדול, ואתה האזרח-מוזמן להשתתף בחגיגה.
קח עכשיו, ממש ברגע זה, את מה שמגיע *לכל אזרח לרגל המאורע:
1,600 ש"ח ($1,000) במזומן
ובנוסף 1,600 ש"ח בתווי קניה, בשוברי "תו הזהב".
3,200 ש"ח ביד. עוד היום.
* ההצעה ללקוחות אשר יעמדו בקריטריונים שנקבעו ע"י החברה. ההצעה לשכירים בעלי הכנסה חודשית של -.1,200 ש"ח לפחות.
המיטב שבתו
"תו הזהב" הינו שובר קניה, עליו טבוע סכום נקוב בדולרים (U.S$) זהו "מטבע קשה" המקנה אפשרויות רכישה בכל הארץ, ואתה יכול להנות איתו מקניה אישית, או להעניקו לידידך או לבני משפחתך.
שוברי תו הזהב הונפקו - למענך האזרח - ע"י הגורמים שהתאחדו לקדם במיוחד בשנה זו את המסחר והתיירות בישראל.
עובדה זו, מבטיחה לך הנאה שלמה ממגוון אפשרויות השימוש בשוברים ובעיקר ממבצע אמין ורציני.
התקשר והתעשר
את הסכום, אתה מקבל מידית - 3,200 ש"ח ביד.
תחזור: -.3,195 ש"ח בלבד, ב־9 תשלומים חודשיים שווים.
★ ללא ריבית.
★ ללא הצמדה.
★ ללא ערבים.
אם החוש המסחרי שלך מתחיל לפעול - התקשר מייד.
בא לקבל את המגיע לך - החגיגות החלו.
לפרטים: גרין קארד 1988 בע"מ טל. 337125, 333650, 332176, 03־337129.
נצל את זכיות האזרח שלך-תו הזהב

זה קרה/יקרה

א. טבק

אלי אוחנה, הסופר־סטאר הישראלי – כיום כוכב "מכלן" הבלגית בעונתו הראשונה כמקצוען – למד לא מכבר שאין קשר בין יכולתו על המגרש, לבין התנהגותו. בבית"ר ירושלים זה לא יכול היה לקרות לו. גם לא בקבוצה ישראלית אחרת. אבל אצל המקצוענים זה קורה.

וזה סיפור המעשה: מכלן כמו כל קבוצה מקצוענית מסודרת, משלמת את שכר שחקניה באמצעות חשבון בנק שפתחה לכל כדורגלן. כשבדק אוחנה את חשבונו בבנק גילה להפתעתו כי קיבל 400 דולר פחות מהרגיל.

תחילה חשב כי מדובר בטעות, אך התשובה שקיבל ממנהלי "מכלן" היתה: קנסנו אותך ב־400 דולר בעקבות איחור של 10 דקות לאימון. אם זאת נאמר לו, שהוא זכאי לערער לפני נשיא המועדון, על חומרת העונש. אוחנה ויתר על הערעור.

כשסיפר על העניין לידיד ישראלי, ציין אוחנה כי בארץ איש לא היה מעז לנהוג עמו כך – וזה אחד ההבדלים החיוביים שהוא מוצא בין הכדורגל הישראלי למקצועני, למרות הקנס שקיבל. מי יודע, אולי ילמדו מכך מנהלים בארצו עדיין לא מאוחר.

נראה שעד תום הקיץ, אותו יבלה אוחנה, בין השאר גם בארה"ב, בטיול פרטי, תחליט ההתאחדות איך לנהוג בו. נשמעים שם קולות בעד פתרון שיאפשר לאוחנה לשחק בנבחרת ישראל. השאלה היא: איך לעשות זאת מבלי שההתאחדות תבזה עצמה.

פיחות ב"לאומית": רק 3 ממכבי

מהפך ביחסי הכוחות בליגה הלאומית בכדורגל. לראשונה מאז 40 שנה, יהיו למרכז מכבי רק שלוש נציגות בליגה הבכירה – נתניה, חיפה ות"א. הרוב בליגה זו עבר בצורה חדה לידי הפועל. גם אם יצורפו קבוצות ביתר לגוש מכבי, עדיין הרוב יהיה של הפועל. לשפל כזה לא ירד מכבי מעולם: גם כשבלאומית היו 12 ו־16 קבוצות, היה למכבי, רוב.

במרכז מכבי מודעים למצב החדש, מודאגים ממנו ובשקט מתוכננים כמה מהלכים ומגוייסים משאבים, שיביאו להעלאת שתי קבוצות של מכבי ללאומית, בעוד עונה – כדי להחזיר לגוש מכבי־בית"ר את ההגמוניה בליגה.

המצב החדש לא יביא לצימצום בהקצבות הכספיות למכבי ממועצת ההימורים. ההסכם בעניין זה הוא רב־שנתי, ואינו כרוך ביחסי הכוחות. אם זאת נקלע מכבי למצב לא נח, בעוצמת טיעוניו בהתאחדות, בנושא צמצום מספר הקבוצות בליגה.

בעבר טען מכבי שיחד עם בית"ר, יש לו רוב ואין לכפות עליו את הצמצום, מאחר שקבוצות הרוב יודעות למעשה מה טוב, מקצועית, לליגה. ברור שאז חשש מכבי שצמצום מספר הקבוצות יחליש כוחו לטובת נציגות הפועל. הטיעון הזה לא יעמוד מעתה לנציגי מכבי ועליהם יהיה למצוא הסבר אחר.

"טירוריסטים" השתלטו על ההתאחדות

אילו המנדט הבריטי היה נמשך, היינו, קרוב לוודאי, שומעים התבטאות כזאת: "טרוריסטים" השתלטו על ההתאחדות לכדורגל בתל־אביב...

בכל מקרה, עובדה היא ששלושה מחברי אצ"ל, שנטלו חלק בפעולות רבות נגד הבריטים, נמצאים עתה בתפקידים שונים בהתאחדות.

השלושה הם: המאמן הלאומי יצחק שניאור, שכינוייו במחתרת היו "אבנר" ו"שלום"; חברי ההנהלה ברוך מנדלבליט מבית"ר שכינויו היה "עמיר" וגד סולמי מהפועל, שכינויו היה "ג'מל".

בספריית המרד בהוצאת "הדר", מסופרים מעלליהם בפעולות שבהם השתתפו. היה להם חלק במבצע פיצוץ המטוסים הבריטיים, בחטיפת קצינים בריטיים ובתקיפת "רכבת הכסף" (באותם ימים העבירו כספים בקרונות רכבת)...

דבר אחד ניתן ללמוד מנתונים אלו: שחקני הנבחרת לא ילקקו דבש אצל שניאור, שהיה קשוח בעבר והזמן לא שינה את התנהגותו. נקווה רק שלא ינהל את הנבחרת במחתרת.

מתחיל הקרב על יצחק זהר

שניים אוחזים בכדורגלן נבחרת הנוער וקבוצת מכבי יפו, יצחק זהר, שהמומחים צופים לו עתיד כקשר מצליח – התפקיד יקר המציאות בכדורגל הישראלי, המקנה כסף רב לשחקן וגם לקבוצה שתמכור אותו.

מכבי חיפה ות"א מעוניינות בזהר לעונה הבאה. חיפה היתה הראשונה שפנתה למרכז מכבי וביקשה לקנותו, אם יפו אכן תרצה למכור. מכבי ת"א לא פיגרה אחרי חיפה – כך שמתקבל הרושם שמרכז מכבי יכריע בבוא היום למי ימכר זהר. לשחקן עצמו יהיה מעט מאוד מה לומר בעניין הזה.

יפו שקועה בחובות כספיים ומוכנה למכור את זהר. המחיר שהיא דורשת עבורו דומה לשל שחקן צמרת שכבר הוכיח עצמו: לא פחות מ־150 אלף דולר, לדעת רבים, סכום מוגזם.

המודל לדרישה זו הוא ההסכם של הפועל ת"א עם הפועל קרית אונו לקניית אבי בן עזרא, גם הוא שחקן נבחרת הנוער. עד לקנייה משלמת ת"א לקרית אונו 10 אלף דולר, כדמי השאלה עונתיים, צפוי קייץ עשיר במחזרות בעניין רכישת זהר.

מרכז מכבי, ברור לכל, לא יאפשר למכור לקבוצה של הפועל, גם אם מסיבות כספיות לא תימצא הקונה המתאימה בין קבוצות מכבי. יפו קיבלה על כך המון ביזיון, אם תנהג אחרת, תיפגע בסיוע הכספי שהיא מקבלת ממרכז מכבי.

מודעות: גילה שניידר טל': (03)439442

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: לוסי קזמיד, יגאל אופיר
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

בשער

מכבי. מימין מלמעלה: ברקוביץ, סימס, דניאל, כהן, ליפין, שור־מאמן שרון. משמאל: ארואסטי, בארלו, ג'מצ'י, מגי, כץ, שטרייכמן, מאמן קליין (צילום: ע. אבישי)

מה בגליון

הפתעת העונה

מאיר נימני. "אשם" בכך שצפרירים משחקת כדורגל התקפי (צילם: עדי אבישי)

העוף המוזר הזה, הפועל צפרירים חולון – מי שהוערכה בתחילת העונה שתהיה "בשר תותחים" והדהימה בסיום כשעלתה לגמר־רגל העליון, בין 8 הגדולות ■ מי עומד מאחורי ההצלחה? ■ כיצד בנויה הקבוצה המיוחדת הזאת? ■ מילת המפתח: מסירות

בן כספית

טעויות, מטבע הדברים, קורות לפעמים. צריך לדעת לחיות עם זה. הנה למשל: הפועל צפרירים חולון. קברניטי הליגה הלאומית בכדורגל חשבו שזו טעות. הפועל – מילא, אבל צפרירים? מה זה? ולמה? ואיך הם הגיעו הנה בכלל? ועוד בעונה שבה עולה רק קבוצה אחת מהליגה הארצית.

גו מילא, הרי בית"ר נתניה ירדה, חשבו בוודאי, וצריך מישהו שימלא את מקומה, לא־כן? תהיה איזו כנראה עוד קבוצה שתספוג שישיות ותחלץ את כולם מהמשבר... ואיזה קבוצה שתרד כבר במחזור ה־12 או משהו כזה, ותצמצם קצת את הפאניקה הצפרירים האלה...

וטעויות, כבר אמרנו, קורות לפעמים. אבל לא טעויות גדולות כמו זו.

הפועל צפרירים חולון, העוף המוזר הזה שאף אחד לא התייחס אליו ברצינות יתרה, שוהה בחלק העליון של הטבלה, מה שקרוי הגמר־רגל העליון. גמר־רגל עליון, לידיעתן של מכבי תל־אביב, בית"ר ירושלים ובני יהודה, למשל, הוא הטורניר המתקיים מעתה בין 8 הראשונות בליגה... שלושת האימפריות הנ"ל אינן נמנות ביניהן ואילו צפרירים – כן.

בדרך לגמר־רגל העליון ניצחה צפרירים בליגה את מכבי תל אביב, מכבי חיפה ובית"ר ירושלים, וגם עלתה לרבע הגמר בגביע המדינה (בינתיים) אחרי נצחון חוץ בקרית חיים. מכוכר? – הרבה יותר.

אבל זה התחיל אחרת. לגמרי אחרת. ב־6 באוגוסט 87' התפרסמה ב"מעריב ספורט" כתבה שבה פורטו הקשיים הרבים הנערמים לפני מבצע הישארות של צפרירים בליגה הלאומית. מבצע, שנראה אז בלתי אפשרי בערך כמו זכייתה של הפועל תל אביב (ללא משה סיני שעזב לבוורן) באליפות. דובר שם, בכתבה, על מנטאליות מקומית מרי, משאבים דלים מרי ומגרש בעל תכולה שאיננה מתאימה ללאומית. בראש ובראשונה – כסף.

ראשי הקבוצה ניהלו מאבק עיקש במוסדות העירוניים – העירייה ומועצת הפועלים – כדי שאלו יגדילו את היקף התמיכה השנתית בקבוצה. "זו הזדמנות הסטורית לתקוע יתד בליגה הבכירה ואסור להחמיץ אותה", אמרו בחולון. משלחת של ראשי הקבוצה החולונית הגיעה למשרדו של מזכיר מועצת הפועלים. ניסו לשכנעו להגדיל את ההקצבה המגוחכת של 10 אלפים שקלים בשנה. לא הצליחו. המזכיר, לעומת זאת, לא שיחרר את הנוכחים מהחדר לפני שתרמו, כל אחד, 10 שקלים לנעמ"ת...

בעירייה הצליחו קצת יותר. הכסף החל לזרום. גם בעיית האיצטדיון נפתרה ברגע האחרון: העירייה הכשירה גבעת חול בחלק המזרחי של המגרש, שהגדילה את תכולתו מ־1500 ל־3000 מקומות, ואיפשרה קיום (ולו אך תיאורטי) של קופות גדולות במשחקים מושכי קהל. ההנהלה, בינתיים, השתחררה מהמנטאליות והמושגים מהליגה הארצית והחלה לחפש רכש.

השוק היה במצב קשה, אולם לבסוף אותרו אלי כהן מחיפה, רונן הלל מפתח תקוה ושימי מכלוף מנתניה. הלל נרכש לצמיתות, מכלוף וכהן הושאלו. רבים ביקרו את מסע הרכש הזה, ואותם רבים מסתתרים היום בחוריהם, על מנת שלא לאכול כובעים בפומבי.

זהו, נשאר החלק העיקרי – הליגה עצמה.

משחק ראשון, דווקא נגד מכבי חיפה. הצוות שגובש ביסודיות בידי דרור קשטן, הגיע לחולון על מנת לפתוח בה את המירוץ לאליפות. הגיעו גם 3000 אוהדים, שהוכיחו, בבת אחת, את פוטנציאל הקהל בעיר הרביעית בגודלה בארץ. הגיעו גם החולונים עצמם, ניצחו 1–0, שלחו את חיפה הביתה בלי נקודות ועשו את הסנסציה של המחזור הראשון.

הסנסציה נמשכה בדיוק שבוע, עד שהאוטובוס ועליו שחקני מכבי פתח תקוה, מועדון לאומי עתיר זכויות (אז), עצר בשערי המגרש בחולון. 1–0 לפתח תקוה והצפרירים נוחתים בעוצמה מכאיבה על הקרקע. אבל לא מתרסקים. 1–1 בחוץ עם בית"ר תל־אביב, 0–0 בבית עם מכבי תל־אביב, והפסד 1–2 בבלומפילד להפועל, הבהירו לעולים החדשים שהחיים, בעיקרון, קשים, על אחת כמה וכמה כשאתה שקוע בתחתית.

ושוב 1–1 ביתי עם כפר סבא, אבל בעקבותיו 1–1 בנתניה (המוליכה). שינוי? – לא. בני יהודה מנצחת בחולון ומשקיעה אותה במקום ה־11 עם 7 נקודות מ־8 משחקים. ואחר כך בא 2–0 בפתח־תקוה, והמצב מחמיר עוד יותר. מקום 12.

בחולון מודאגים. נכנסים קצת ללחץ. בפועל זה מתבטא בחילופי מסרים קצרים בין שטרן חלובה, היו"ר, לצבי רוזן, המאמן. אבל זה נשאר בגדר מסרים בלבד, כי מאיר נימני נשאר, מקבל אמון מלא, ומצדיק אותו.

0–0 בבית (ב"ש) ובחוץ (שמשון) ואז באה בית"ר ירושלים ומנצחת בחולון (1–0). עדיין מקום 12, כי יש מזל שגם מכבי פ"ת והפועל לוד בליגה: לוד, אמרנו, וצפרירים מסיימת שם בתיקו־אחר במחזור ה־13, כשסיום הסיבוב הראשון מוצא אותה לראשונה במקום ה־13, ממנו יורדים לארצית. נביאי הזעם והמלגלגים מתחילת העונה, חוגגים. מחכים להתמוטטות הסופית.

אלא שזו לא באה. את הסיבוב השני אתם כבר זוכרים. בניגוד לסיבוב הראשון, בו שיחקה חולון כרוב המשחקים טוב יותר מיריבותיה – אך נוצחה – הפעם החלו הצפרירים הצעירים, חסרי הנסיון הלאומי, לנצח. הפועל פתח־תקוה, מכבי תל־אביב ובית"ר ירושלים, היו רק חלק מהקורבנות. את העונה הרגילה סיימה הקבוצה בשלושה נצחונות יפים, שהזניקו אותה ברגע האחרון (כרגיל) אל הגמר רגל העליון, על חשבון האלופה הירושלמית.

שימי מכלוף. מושאל מנתניה (צילם: צ. ישראלי)

רונן הלל. רכש לצמיתות (צילם: עדי אבישי)

תוססת ובטוחה

חולון קצרה העונה שבחים רבים על משחקה. במחצית השניה של העונה, היא הציגה קבוצה תוססת, בטוחה, פרוסה היטב על הדשא, ששחקניה יודעים מה הם רוצים מעצמם. העובדה הבולטת ביותר: צפרירים חולון משחקת בסגנון התקפי מובהק. אשם בכך המאמן מאיר נימני.

נימני אינו סוגר משחק לעולם, כמעט. שמירות אישיות קשה למצוא אצלו. בדקה ה־30, בדרך כלל, הוא אוהב להוציא מגן או בלם ולהכניס במקומו חלוץ או קשר. הקבוצה מחפשת לתקוף, לא להגן. שימי מכלוף למשל, שתמיד הסתכסך עם מאמניו בגלל שאהב לעלות להתקפה, הסתכסך בתחילת העונה עם נימני, כיוון שלא עלה מספיק...

והיה גם העניין של האמונה. גם ברגעים הכי קשים, האמין נימני כי קבוצתו מתאימה, בפוטנציאל, להגיע לגמר רגל העליון, ויותר מזה – הוא האמין שהיא תגיע. נכון, בדיוק כמו שנה קודם לכן, ובדומה מאוד לשנה נוספת קודם...

נימני הגיע לחולון לפני שלוש עונות. במחזור הרביעי, כשחולון במרתף הטבלה, הוא הוזעק. ומה אמר אז? – שצפרירים תיאבק עוד באותה שנה על הזכות לעלות ללאומית. צחקו עליו. ובסוף השנה, התייצבה צפרירים במקום הרביעי, במרחק נקודות ספורות מהשלישי, ממנו עלו ללאומית. זו היתה ההזדמנות האחרונה, אמרו לו. בעונה שאחרי, תעלה ללאומית רק קבוצה אחת, ויש מספיק מועמדות גם בלי צפרירים. הסוף ידוע.

מאיר נימני מסיים השנה את תפקידו בחולון. הצדדים הגיעו למסקנה שהקשר ביניהם מיצה את עצמו. להצליח עונה רביעית ברציפות באותה קבוצה, קשה מאוד, במיוחד בארץ. סיום הקשר, שלא כרגיל אצלנו, נעשה בדרך יפה.

במרוצת העונות הפך מאיר נימני לבן בית בצפרירים ולחבר משפחה כמעט של היו"ר שלה, שטרן חלובה. הסכניים נקשרו והיחסים ביניהם חבריים במיוחד. זה לא שהם לא רבים – שטרן לא תמיד מסכים להחלטותיו של נימני או לפעולותיו, אבל לעולם הוא לא יביך אותו לפני השחקנים או כל פורום "מסוכן" אחר. נימני קיבל בחולון יד חופשית לחלוטין.

תאגיד עצמאי

מה הלאה? אפיזודה חולפת או אימפריה בדרך? בחולון בטוחים שהקבוצה על הדרך הנכונה. מחלקת נוער מסודרת ובסיס כלכלי מוצק (והקבוצה מאוזנת תקציבית), נותנים סיבה טובה לתקווה לעתיד.

מה זה צפרירים בכלל, ומי עומד מאחורי זה?

צפרירים הוא שמו של מועדון השכונה של תל גיבורים, פרבר חולוני נידח ואבולי־מצוקה. במשך 17 שנה, התקיימה קבוצת הכדורגל של המועדון בסביבה של ליגה א' דרום בדרך כלל, רחוק ככל האפשר מזרקורים כלשהם. לפני 4 שנים החליט בחולון מי שהחליט, לרכז את הכוח ולבנות קבוצת כדורגל מרכזית. לשם כך נטלו את "מועדון הרגל" החולוני – הפועל – שבמשך שנים מספר דישדש בין הליגה הארצית לבין סכנת ירידה ממנה, ואיחדו אותו עם צפרירים. מזכיר הפועל חולון, מישקה לפרדון, טרוד עד למעלה מראשו בענייני הכדורסל, ולכן הופקדה "הפועל צפרירים חולון" בידי אנשי צפרירים, מהשכונה. אף אחד לא האמין שייצא מזה משהו. העיקר שנגמר כאב הראש הזה של הפועל חולון.

צפרירים אינה מסונפת למרכז הפועל. היא מתפקדת כגוף עצמאי לחלוטין, במסגרת של תאגיד. בתאגיד 25 חברים, והם הבוחרים את ההנהלה וקובעים מדיניות. יו"ר התאגיד – מוריס אינצ'י. מישקה לפרדון, למשל, רק חבר. יו"ר המועדון, מה שנקרא במקומות אחרים יו"ר מחלקת הכדורגל, או מה שנקרא במקומות יותר אחרים "האיש החזק", הוא שטרן חלובה. איש עסקים מצליח בן 32, שעל פיו יפול דבר בצפרירים. הגיע לקבוצה לפני 3 עונות ומזוהה עם הצלחתה. שטרן הוא אוטוריטה אמיתית. זוכה להערכה עמוקה מצד שחקניו, קברניטי העיר וגם האוהדים. אחד המקומות הבוערים בארץ, שבו גם אחרי הפסד בית צורב, לא יעז אף אוהד תמים לצעוק "שטרן הביתה, הרסת את הקבוצה", או משהו כזה. ולא מתוך פחד.

חוסן כלכלי

הפועל צפרירים חולון נמנית עם מעט מועדוני הכדורגל היכולים להתגאות בחוסן כלכלי. הקבוצה איננה משלמת את משכורות השחקנים בזמן, אלא קצת לפני הזמן. הגרעון הנוכחי שולי. במושגים של כדורגל – כ־10% בלבד ממסגרת התקציב (מאה אלף שקל מתוך כמיליון). ודבר מעניין נוסף: לרוב השחקנים חוזים אחידים. בקבוצה אין כוכבים – לא מבחינת השכר ולא מבחינת המעמד. המענקים בעד נצחונות והישגים, שווים כמעט בין כל השחקנים – "זוה עיקרון אצלנו", אומר שטרן חלובה. האוירה – משפחתית, וזה כולל הווי משותף וגיבוש מעל לממוצע. השחקנים מפרגנים אחד לחברו ובמהלך העונה, לא נרשמו כמעט בעיות מצד אלה שחיממו את הספסל. והיו כאלה.

מילת המפתח בקבוצה היא מסירות. גרשון בזם, המנהל, ידוע בשטח זה במיוחד. גם כשהחליט סוף סוף מאיר נימני לתת לשחקניו יום חופשי ללא אימון, התלבט בזם מה לעשות עם החופש. בסוף נשבר והגיע למגרש מתוך אינרציה. הם נמצאים הרבה במגרש, החבר'ה האלה. משפחה אמיתית.

מטיילים רבים טיפסו לגבעת ה"פילבוקס" של תל גיבורים מאז נוסד מועדון צפרירים: שלמה שלמה, מי שהיה היו"ר במשך כל השנים כבר פרש, ובנו אברהם, האפסנאי, נשאר. שעת המבחן האמיתית של הקבוצה, יודעים שם היטב, עוד לפניה: העונה השניה בלאומית על בעיותיה הרבות: האם תישמר ההתלהבות, מי יהיה המאמן (לאחר חטיפתו של שניאור אל הכנרת), האם יושג חיזוק מתאים ואיך יאוזן התקציב.

הפתעת העונה הנוכחית תעשה הכל כדי שלא להפוך לאפיזודה חולפת בעונה הבאה. ■

המנהלים. משמאל: שטרן חלובה (יו"ר), גרשון בזם (מנהל) ואלי כהן (מעסה) (צילם: י. שאול)

במכונית ההרוסה יושב אדם אחד: אברהם בנדרסקי הנהג.

4 ביולי 1948. הקרב על בית־עפא. הג'יפים של "שועלי שמשון" גולשים באפילה. "צוות מספר אחד לעלות לג'יפ", נשמע קולו התקיף של קוצר, ומיד לאחר מכן "צוות 2" ו"3". ג'יפ אחד כבר הגיע לנגבה. מחכים לשניים האחרים. לפתע שומעים טירטור מוזר. תק־תק־תק – מה זה? יצור משונה מופיע מתוך החשיכה. ג'יפ? – כן, אבל בלי שני גלגלים אחוריים. רק שני הקידמיים נעים. במכונית ההרוסה יושב אדם אחד: אברהם בנדרסקי הנהג.

אחיה המס־מם יוצא מבית המטה הקרבי. בלוייתו נמצא אדם כפוף, בעל קלסתר פנים מונגולי. אנו מכירים את אריה קוצר.

"קרימה חבריא", קורא קוצר ועולה לג'יפ שלי. חיל הרגלים נתקל בהתנגדות עקשנית. יש צורך במכת־אש נוספת.

אחרי הקרב על אישדוד, הועבר קוצר לתפקיד של קצין הדרכה גדודי. אך קשה לו לשבת אפילו במטה הקרבי. בעצם, אין זה מעניינו להתערב בפעולתנו. אולם אנו שמחים על "התערבות" זו. יש בו כוח משונה באדם זה, כשהוא נמצא על ידך, אינך מרגיש עוד בסכנה.

הפעם מתנהלת הפעולה בקצב עצום. קוצר אינו נותן לנו לעמוד. אנו נעים כל הזמן בשמיניות גדולות מימין לשמאל ומשמאל לימין, ויורים תוך כדי נסיעה. האויב משתגע...

"קרימהו", צועק קוצר, אנחנו מתקרבים עד כדי מאה מטר לכפר. שכרון של מהירות אוחז בנו...אט אט שוככים הקולות בכפר. האם גמר חיל הרגלים את תפקידו? - קוצר מחליט לחזור למטה ולהיוודע פרטים על מהלך הפעולה.

★ ★ ★

במטה ששון ושמחה. זה עתה הודיע אשר, מפקד פלוגה א', כי כבש את מרגית הכפר. שישה נושאי־ברנים ורכב אחר נפלו לידיו. לפי הפקודה עליו לפנות את בית־עפא לפני עלות השחר. הוא מבקש לשלוח את השועלים להוציא את השלל.

מצרפים אלינו מכונית משא, נהוגה בידי צבי מלינצוכר, התינוק הארוך שלנו. הפעם ניכנס לכפר בדרך המלך, מנגבה.

קוצר, שעבר בינתיים לג'יפ אחר, דוהר ישר לתוך הכפר. כולנו אחריו. לפנינו, מעין רחבה מוקפת בתים. אנחנו נכנסים לתוכה. מסביב יורים עלינו. אי אפשר להבחין מאיזה כיוון באים הכדורים. נדמה שהם מזומזמים מכל העברים.

אני מבולבל. מה קרה? האם שכחו להודיע לחברינו על בואנו? האם הם חושבים אותנו למצרים? פתאום אני רואה את קוצר מטייל במטר הכדורים. "לשכב", הוא צועק לכולנו. הוא מטפס על אחד הבתים. לפתע מאיר בידו פנס. האם השתגע? כל האש מתרכזת עליו, אך הוא כבר ירד ושכב על הארץ. ואז אני רואה מה היתה מטרתו. ג'יפ אחד נתקע בחוץ, בתעלה. תמרון ההסחה מאפשר לו לדהור לתוך הכפר ולהצטרף אלינו.

מכונת יריבה כבדה מתחילה לתקתק. לחברינו לא היתה מכונה. אין ספק, קרה משהו מסתורי. חברינו פינו את המקום. אנו נמצאים בליבן של הכפר התפוס בידי האויב.

מה לעשות? – אם נישאר כאן עד עלות השחר – נושמר. דרושה החלטה מהירה.

★ ★ ★

ופתאום נשמע קול שקט, צלול ותקיף – קולו של קוצר.

"צוות מספר אחד, לעלות על הג'יפ. סעו ישר לנגבה – קדימה!".

האפשר לקום במטר הכדורים? האין זה איבוד לדעת? אך הקול מרים אותם. אחד אחרי השני הם קופצים, זונקים אל הג'יפ, עולים והנה הם נוסעים.

"צוות מספר שניים, לעלות על הג'יפה – קדימה!"

"ג'יפ מספר שלוש – קדימה!"

אני קופץ. שאול כבר הדליק את המנוע. הג'יפ זז, נכנס למהירות. לבי חדל לדפוק. הפגז עובר מטרים אחדים לפנינו, הכדורים מזומזמים, אך אנו כבר מחוץ לאיזור הסכנה. איננו מסתכלים אחורנית. אנו מגיעים לנגבה. ליד מגדל המים המנוקב אנחנו נעצרים ונושמים לרווחה.

אנחנו יורדים שלושתנו ומסתכלים איש ברעהו. אין לנו חשק לדבר.

★ ★ ★

אנו מחכים לשני הג'יפים האחרים. חמש דקות, עשר דקות, רבע שעה. אין הם באים.

רגש נורא מתגבר בליבנו. האם קרה משהו?

לפתע שומעים אנחנו טירטור מוזר, מתקרב והולך. אין זה טנק. אין זו גם מכונית. תק־תק־תק־תק. מה זה?

והנה מופיע יצור משונה מתוך החשיכה. ג'יפ? לא. אין זה עוד ג'יפ. שני גלגליו האחוריים נעלמו. שני גלגליו הקדמיים נעים.

במכונית ההרוסה יושב אדם אחד: אברהם בנדרסקי הנהג.

אנחנו קופצים עליו, מוציאים אותו ומנסים לחקור אותו. אך הוא מגמגם רק מלים מועטות. אין הוא יודע מה קרה. אריה קוצר ומשה ונצוכר ישבו מאחור. הוא הרגיש באיוה זעזוע, המעצורים לא עבדו. לפני כן הפעיל את הציר הקדמי של הג'יפ. צלעותיו מעוכות. הוא סובל מהלם קשה.

אנחנו עוד חוקרים אותו והנה מופיע הג'יפ האחרון. יאנק נוהג בו. הג'יפ גדוש ומלא. יאנק מספר שראה כי קרה משהו לג'יפ הקודם, ירד מן הדרך ועקף את המקום. הוא לא ראה איש. בדרך לקיבוץ נתקל בכמה פצועים של פלוגה א' ואסף אותם.

אנו מסתכלים בפני הפצועים. קוצר ומשה אינם ביניהם.

(קטע מתוך ספרו של אורי אבנרי "בשדות פלשת 1948", יומן קרבי, בהוצאת ספרים נ.טברסקי, תל־אביב, תשי"ט). ■

אברמל'ה בנדרסקי, במדי מכבי ת"א בשנות הארבעים. "מונגול קום כבר, נוסעים לאמריקה", אמר לו יוסל'ה מירמוביץ' בהיותו בבית־החולים.

יוסל'ה בא אלי ואמר: מונגול קום. נוסעים לאמריקה...

כן, בוודאי שהוא זוכר. אין אלו אירועים שאפשר למחקם סתם כך. הפגישה המחודשת עם "שועלי שמשון" באולפן הטלוויזיה, מחייה את הרגעים מחדש. טוב לראות את אלה שנותרו. נזכרים באלה שאינם עוד.

אברהם בנדורי, בן 60, גימלאי של "רדן" וכיום עובד בהתאחדות לכדורגל, בתפקיד מנהל הנבחרת הלאומית.

לפני 40 שנה ראינו אותו במגרשי הכדורגל. לא ידענו שממשחק למשחק - לא התאמן כלל. למעשה, החלה פעילותו הצבאית־בטחונית עוד בשנת 1946, השנה שבה עלה עם רבים מחבריו לקבוצת הנוער, לקבוצה הבוגרת במכבי ת"א.

"כבר אז השתייכתי לחי"ש בתל־אביב. השתתפתי בפעולות שונות של ההגנה. למשחקים הייתי מתייצב בלי אימונים. אז התאמנו פעם או פעמיים בשבוע. לא תמיד עמדו לרשות המאמן כל השחקנים", נזכר אברמל'ה.

הפציעה בקרב על בית־עפא זכורה לו היטב. בנס נותר בחיים אחרי שהג'יפ שלו עלה על מוקש. נדרשה לו תקופת החלמה בעקבות פציעה בגבו. שלחו אותו לבית־חולים בנהריה, אך שם לא שהה זמן רב.

הסיבה: יום בהיר אחד הופיע בחדרו שבבית־החולים יוסל'ה מירמוביץ', חברו לקבוצה ומאוחר יותר מאמן הנבחרת הלאומית.

"מונגול (זה היה כינויו של אברמל'ה בנדרסקי, שעיברת מאוחר יותר שמו לבנדורי) קום. אנחנו נוסעים לאמריקה!".

ואמנם, חדשים ספורים אחרי הפציעה הקשה, כבר היה אברמל'ה בנדורי באימוני הנבחרת הראשונה של ישראל, שיצאה למסע בארה"ב. גם את הרכב אי אפשר לשכוח, שכן מדיניות ה"פיפטי פיפטי" שהיתה נהוגה אז בין מרכזי הפועל ומכבי, לא עבדה הפעם. את 18 השחקנים צריך היה לבחור מבין שלושת המרכזים, כולל בית"ר. ואמנם – ה־18 נבחרו על בסיס של 6־6־6 מכל מרכז...

ההופעה הבינארצית הראשונה של ישראל הסתיימה בהפסד לארה"ב 1–3. את שער הכבוד לישראל הבקיע שמואל בן־דרור ממכבי פ"ת. ■

משה לרר

לא שפר מזלו של הספורט בחגיגות ה־40 למדינה. משום מה נדחק מהתודעה. לא התייחסו אליו. לא הייתי אומר במתכוון. פשוט מחוסר ידע. לא היה מי שיכין את הקרקע והרקע לכל אלה.

על הכל דיברו בטלוויזיה ביום העצמאות האחרון. על ישראל – כמעט מכל ההיבטים האפשריים. המעט הזה, הספורט, לא נכלל בים המלל והפילם.

חבל.

היתה הזדמנות, יותר מאחת, לשבץ פה ושם קצת ספורט, אך המראיינים פספסו את זה. רם עברון, העדיף לראיין את מרדכי ציפורי על כדורגל במחנה עצורי המחתרות בגילגיל, מאשר את אליעזר שפיגל, כדורגלן, שהוזמן אף הוא לשידור.

הוא הדין ברון בן־ישי, שהעדיף להתעלם מכמה וכמה דמויות שאירח באולפן במסגרת הפגישה המחודשת עם "שועלי שמשון" – יחידת ג'יפים שלחמה בשדות פלשת במלחמת העצמאות. בין הדמויות שהמצלמה ריחפה על פניהם באולפן העצמאות, ראינו גם את אברהם בנדורי, מנהל נבחרת הכדורגל, ואז, ב־48', נהג ג'יפ ב"שועלי שמשון". באולפן היו עוד כמה ספורטאים, ביניהם כמה שהשתייכו למכבי "ארזים" ת"א ובריח־מכבים־עתיד. אלמלא ההערה של השנייה האחרונה מפי אורי אבנרי, על "אברמל'ה בנדרסקי שחזר לפלוגה עם ג'יפ על שני גלגלים בלבד", לא היינו יודעים כלל שאברמל'ה זה, היה גם שוער מכבי ת"א ונבחרת ישראל בימים הרחוקים ההם.

אני בא היום לערוך אי אילו שיפוצים במשדרי יום העצמאות ולהציג, שניים מספורטאי העבר שלנו: אליעזר שפיגל ואברהם בנדורי.

"נעליים אדומות" באריתריאה

אליעזר שפיגל (במרכז, עם שפם) במחנה אריתריאה, 1945, בחברת שני גיסיו. משמאל: יוסף לוי, (גונדר עוזי, בכינויו במחתרת) שנפל בקרב על כיבוש יפו; מימין - ד"ר (לפילוסופיה) שלמה לב־עמי, אז חבר מפקדת האצ"ל.

בגיל 21 היה אליעזר ("לייזר") שפיגל מפקד ב"מכבי הצעיר" בפ"ת וכדורגלן מפורסם בהרכב הראשון של "מכבי אבשלום". פעילויות, שיכלו לשמש אליבי ו"כיסוי" ממדרגה ראשונה למי שהקדיש עצמו גם לחברות ב"אירגון הצבאי הלאומי".

"לא, לא הייתי חבר בבית"ר. לאצ"ל הגעתי ממכבי", אומר כיום לייזר שפיגל.

אלא שכל הפעילויות הללו לא הצליחו למלט אותו מהמשטרה הבריטית. בשעת צהריים נעצר ברחובה הראשי של פ"ת, הובל ללטרון, שם התברר לו שגם אחיו ושני גיסיו עצורים. אחרי חודש בלטרון, הוחלט לגרש 251 מעצורי המחתרות, אצ"ל ולח"י, לאריתריאה. באחד מ־13 המטוסים שהובילו אותם, היה גם שפיגל, כבול בשרשרת לדוד יוטן, לימים חבר מועצת עירית תל־אביב.

החיים במחנה גילגיל באריתריאה, לפי יעקב מרידור, מחבר הספר "ארוכה הדרך לחרות" (ספריית "מעריב"), היו רבי עניין ופעילות – למי שלמדו, באמצעות המכונים הבריטיים, למי שחפרו מנהרות, למי שזייפו מסמכים, בין השאר דרכונים, ולמי שהעבירו את הזמן בספורט.

לפחות 50% מהעצורים באריתריאה השתתפו במשחקי כדורגל. הקבוצות נשאו אופי של נבחרות עירוניות: ת"א, חיפה, ירושלים, נתניה ופ"ת – הנבחרת החזקה מכולן, בזכות שפיגל. בקבוצתו שותפו גם עזרא צוהר והשוער אברהם בכר.

משחקו של שפיגל נשא חן בעיני הקצינים הבריטיים. מימי ששי, הוצבה ליד מיטתו סלסלה ובה שוקולד, רום ודברי מתיקה. "הרגשתי אי נעימות. חששתי מפיות רעות שעלולות לפרש בצורה לא נכונה את ה'שוחד' שמשולם לי, כביכול. אולם חברי הטובים הבינו עד מהרה שמשחקי הכדורגל, שבהם אני משתתף, הם הגורם לכיבודים הללו", אומר שפיגל.

כדי לשמור על כושרו במחנה הגולים באריתריאה, נהג שפיגל להתאמן בעזרת כמה מחבריו לקבוצה. מדי פעם עקב אחריו מהצד, מושל אריתריאה, בריגאדיר. באחד הימים קרא לו למשרדו, שטח לפניו הצעה: "מעוניין לשחק באחת הקבוצות בליגה האנגליתי?" שפיגל, נבוך, דחה את ההצעה באריבות. "אינני יכול לקבלה. אני יהודי ציוני ולאומני ונמצא כאן על תקן של עציר מחתרת. תודה על ההצעה".

הבריגאדיר בשלו: "אתה עלול להצטער, תפסיד את הזדמנות חייך".

"לא, תודה", השיב שפיגל. סלסלת השוקולד הגיעה בעקבות השיחה.

מטור בלא כלום אי אפשר. המפקד הציע שנבחרת עצורי מחנה גילגיל, תתמודד עם נבחרת הצבא הבריטי באריתריאה. העצורים הסכימו ובכיכובו של לייזר גברו על הבריטים 5–1. ארבעה שערים הבקיע שפיגל. החמישי, מבקורת ה־11, עזרא צוהר.

משחקו המרשים של שפיגל משך את עינו של אחד הקצינים הגבוהים, ששאל: "מי הכותר בנעליים האדומות? אולי הוא מעוניין לשחק בנבחרת הצבא הבריטי מחוץ למחנה?"

שוב סירוב אדיב אך יחד עם זאת, ומבלי שהתכוון לכך, זכה שפיגל בכינוי RED BOOTS THE. אילו ידעו הקצינים מניין באו הנעליים...

בשלב מסויים נקרעו נעלי הכדורגל שעמדו לרשות השחקנים בגילגיל. במכתבים הביתה, נתבקשה המשפחה לשלוח לאריתריאה נעלי כדורגל. אותן שנים היו פופולאריות נעלים שיוצרו בשכונת התקווה ובמקרה היו אדומות. נעליים אלה נשלחו לשפיגל והן שקרצו לקצינים שחזו במשחקים מהיציע.

כשנעצר שפיגל השאיר בבית רעיה צעירה, הדסה, ותינוקת בת 8 חדשים, נילי. מתמונות שהגיעו ממחנה המעצר, למדה הדסה לדעת שלייזר גידל שפם. "הורד את השפם", כתבה לו שוב ושוב. "הילדה לא תכיר אותך"...

אחרי שנתיים וחצי חזר הביתה, לזרועות אשתו ובתו בת השלוש. הבן, גיורא, לימים כוכב מכבי ת"א וכיום מנהלה המקצועי, נולד ב־1947 ועוד ראה את אביו בפעולה, שכן לייזר שיחק עד גיל 36 במכבי פ"ת, קבוצת נעוריו.

כיום, בגיל 65, גימלאי של אגד, קשור עדיין לייזר לאהבת נעוריו, הכדורגל, והוא אחראי על קבוצות הנוער בהפועל ת"א. "אני נהנה מאוד מעבודתי בחברת הצעירים", הוא אומר ועל פניו ניכר שאכן כך.

פגישה שבזאת...

1954. נבחרת מכבי ישראל באנגליה, מתמודדת עם "וולבס", שבמרכז הגנתה בילי רייט ומפסידה 1–10.

"בטיסה ללונדון המתיחות שבטח לא יתנו לי להיכנס לאנגליה, משום שהייתי עציר מחתרת. חשש מסויים היה לי כל הדרך. נרגעתי רק כשהגענו ועשינו דרכנו למלון", נזכר שפיגל.

ההפתעה האמיתית במסע, באה אחר כך. 10 שנים קודם לכן, כבול במטוס שהטיסו לאריתריאה, היה סרג'נט קובל אחד הסמלים שמונו לשמור על עצורי המחתרת. כמו קצינים וסמלים אחרים במחנה, התרשם ממשחקו של שפיגל.

והנה, 10 שנים אחרי, ירד לו שפיגל במדרגות מלון לונדוני בו שהתה נבחרת מכבי ישראל, ואת מי רואות עיניו אם לא את סרג'נט קובלו

"קראתי בעיתונים שבאתם לשחק באנגליה, חיפשתי את שמך וכשמצאתי, החלטתי לבוא ולבקר", אמר הסרג'נט כדימוס, הפעם בחליפה.

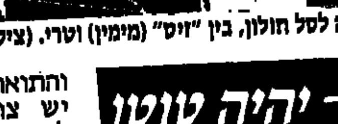
"נעים יותר להיפגש כאן על כוס תה מאשר שם, במחנה", ציינו השניים. אין ספק.

כדורסל +

משה לרר

עמוס פרישמן בפריצה לסל תולון, בין "זיס" (מימין) וטרי. (צילם: עדי אבישי)

מה יהיה? - יהיה טוטו

כך בפירוש. ואל תשאלו אותי, אחרי שלב חצי־הגמר, מי קבוצה טובה יותר: הפועל או מכבי ? – אני פשוט לא יודע. כל משחק בחצי־הגמר היה בבחינת משחק־לעניין, משחק שצריך לעבור אותו. מכבי הצליחה לעשות את זה בפעמיים; להפועל ת"א לקח קצת יותר, שלושה משחקים, אבל היא עשתה את זה ועכשיו היא על המקומות 1־2 מול מכבי. וסידרת הגמר – חג הו – זו באמת אופרה אחרת.

האמת היא שאני כבר לא כל כך מתרגש מהצהרות שחקנים ומאמנים לפני משחקים. אחרי המשחקים הם צריכים, לא אחת, לאכול את הנייר. פתחנו היום מדור (זמני) בשם "פקה פקה". שם תוכלו לראות עד כמה שוות הצהרות־של־לפני.

ההצהרות נועדו, בעיקר, כדי להשקיט מצפון מסויים, כדי לנסות להכניס את הקבוצה היריבה ללחץ, כדי ליצור עימות מלאכותי של שין בשין, כלומר שחקן בשחקן ("ראית מה כתבו עליך? שאתה שום דבר" – "אני אראה לו" וכו'). מבחינת המשחק – אין להצהרות כל ערך. מה שקובע הוא – כדור בסל. ועל זה צריכה להתנהל המלחמה האמיתית.

אני יכול לעשות לעצמי חיים קלים ולהצטרף ללהקת המנבאים העונה תואר ראשון להפועל ת"א – אחרי 18 עונות רצופות שבהן ראו את הגב של עלית.

אבל שוב: כל הדעות הללו, שרווחו במהלך העונה ושאולי היה להן ביסוס נוכח צליעה די רצינית של מכבי באחד הקטעים, היו טובות בשלב מסויים ותו לא.

היום, כאשר כל התחזיות נפסקות והתואר זה שוב עניין של מכבי או הפועל – יש צורך לטרוף את הקלפים ולגשת להערכה מחודשת.

הערכה זו מה היא אומרת ועל מה היא מתבססת? –

שמה שאירע כבך העונה, יכול להתרחש גם לקראת סיומה. במלים אחרות: נצחונות "משוגעים" של מכבי ב־21 הפרש, מול אחד של הפועל ב־20, ועוד אחד של הפועל בגביע המדינה, כך שמבחינה פראקטית עולה הפועל על הפארקט ביתרון מוראלי של 2־1.

עוד יתרון בשיעור כזה – יספיק לה לחדש את חגיגות האליפות שפסקו אצלה ב־1969. ואם ניקח בחשבון שמאז ועד עתה צמח לנו דור חדש של יוצאי־צבא – נבין עד כמה כמהה הפועל לשתות גם מן המים, אחרי שהגיעה שוב ושוב כה קרוב לשפת הבאר.

אך עד שזה יקרה – זקוקה הפועל לנצחון ראשון כבר הערב, ואני בספק רב אם מכבי אמנם מוכנה להגיש להפועל את המנה הראשונה הזו, שיכולה להפוך למנה העיקרית.

מי שתנצח הערב – תזכה לנצחון חשוב מאוד לקראת ההמשך. נכון שנצחון או הפסד הערב – לא מהווים תמיד אינדיקאציה למה שקורה, או מה שצריך לקרות, אך הקבוצה המנוצחת נמצאת בלחץ רב, שכן היא יודעת שעוד הפסד – וזה גמור. לעומתה – יכולה הקבוצה המנצחת להרשות לעצמה להפסיד במשחק השני. היא לא תרצה לעשות זאת, אם תשאלו אותה, אך במקרה של הפסד – אין זה סוף העולם. ככלות הכל – התוצאה תהיה 1־1 ונותר עוד המשחק השלישי והמכריע.

אולם עד אז – נותר לנו זמן מה. מה שחשוב מכל ההערכות הוא משחק הערב. אז בואו ליד־אליהו.

פקה פקה

★ "לא ניכנע לטרור ובטח שלא למכבי". איזו כרזה חכמה, הכורכת טרור עם מכבי. לאור נסיונם עם הטרור, לסוגיו השונים, קשה לי קצת להבין את אנשי הגליל. עד עכשיו הם לא יודעים להבחין מי מסוכן יותר לשלום הגליל?

או שמא אני טועה ולא הצלחתי לקרוא היטב את הכרזה. בכל אופן את תוכנה העברתי לאנשים הנוגעים בדבר לחוות דעת מקצועית.

בינתיים אני ממליץ לתלות את הכרזה הזאת, יחד עם זו שנתלתה באולם הפועל ת"א אחרי הפסדה של מכבי לטרייסו בגמר הגביע האירופי, במוזיאון מיוחד לכרזות שיוקם מכספי האוברדראפט של כמה מקבוצות הצמרת בארץ הזאת.

★ בעתונים קראתי שיו"ר מכבי, עו"ד שמעון מזרחי, כעס מאוד על איקסי בוכבינדר, מאמן מכבי חיפה, על ששיתף בדקות האחרונות של משחק הנצחון של החיפנים על מכבי, בסיבוב השני של העונה הרגילה, שחקנים צעירים. למי שלא מבין: האקט הזה נועד לבזות, במידה מסויימת, את מכבי ת"א.

מזרחי, בצדק, ראה עצמו נפגע, העיר מה שהעיר לאיקסי, שלקח או לא לקח את הדברים לשימת ליבו, אמר שהוא לא התכוון לפגוע חו"ח במכבי ת"א ועוד פקה פקה מהסוג הזה.

בשבוע שעבר, ביד־אליהו, ראיתי את מיקי ברקוביץ' עם עוד ארבעה ילדים, בדקות הסיום של המשחק הראשון בחצי־הגמר עם הגליל העליון.

לא שמעתי שום ציוץ מפולי קצורין, או מפי מישהו אחר בהנהלת הגליל שבא בטענות אל מכבי.

ויין פרימן, הנמצא בכושר מצוין, הולך קצת רחוק יותר: "מכבי ת"א היא מבחינתי עוד קבוצה בליגה. לא יודע מה היה פה ב־19 השנים האחרונות. אני רק יודע שהשנה ניצחנו אותם ב־14 הפרש (99–85) בגליל, ואם נשחק טוב – אין סיבה שלא ננצח גם הפעם. אם אנחנו נהיה בכושר, לא חשוב מה שהם יעשו. הכל תלוי בנו".

זה מה שהיה לויין פרימן לומר לנו לפני המשחק הראשון בחצי־הגמר בתל־אביב. אז מה אם הוא אמר?

★ "תוצאות המשחק תלויות בנו", משפט קלאסי, הנזרק אל עבר העתונות בכל הזדמנות. אז כדאי שתבינו חבר'ה: שום דבר לא תלוי בכם. אתם מהווים קבוצה לכל דבר ומולכם מתייצבת קבוצה אחרת, שגם היא, כמוכם, סבורה ש"תוצאות המשחק תלויות בנו".

זה לא תלוי בכם ולא בהם. זה תלוי במי שיהיה טוב באותו מיפגש.

כדאי איפוא להפסיק עם שגעון הגדלות הזה.

...קה צרפתית

כך משחקים פטאנק בישראל. מגלגלים, מודדים. אירוע לכל המשפחה, לא צריך להזיע

חדש בארץ: פטאנק, משחק צרפתי, דומה לכדורת ■ מגרש ראשון הופעל ברמת־השרון ■ מדברים כבר על תחרויות בינלאומיות

גילה מצא

כשמזמינים מרוקני, צרפתי או תוניסאי לבילוי של "פטנק", כיום שישי אחה"צ או בשבת בבוקר, סביר להניח שההזמנה תתקבל בברכה. כי בצרפת ובמושבותיה לשעבר, זהו משחק לאומי כמעט, אירוע חברתי מובהק של סופי־שבוע, המיועד בעיקר לגברים ונערך על כל פיסת קרקע מצויה – במיוחד בפארקים וגנים.

"פטנק" – מה זה בכלל? ובכן, מדובר בגירסה שונה של הכדורת, משחק ליחידים, זוגות ושלשות. מוכר בעולם, לפיה גירסה אחת, "רק" 2000 שנה. ג'ינג ארצות מגלגלים כיום את הכדורים המוכספים־מוזהבים. איב מונטאן, אנריקו מאסיאס ועוד נוצצים בין שחקניו. "פטנק", פירושו, לעמוד בשתי רגליים מקבילות וצמודות – זו העמידה האופיינית למשחק הזה, שעתה החל גם קונה לו מעריצים, בישראל. לא מכבר נחנך ברמת השרון "המגרש הלאומי" של הפטנק, מיתקן ברמה בינלאומית. רונאם וחצי של אדמת כורכר, תרומת המועצה המקומית. השטח חולק ל־12 מגרשים 15X4 מטר כ"א. ברקע גינת דקלים ודשא.

מבחינת העלות, ההוצאות בפטנק מינימליות: אין ביגוד מיוחד או ציוד עזר. מספיק ג'ינס, טרנינג, חולצת טריקו וחשק לשחק. העיקר הם הכדורים, שבחלקם מסומנים בראשי התיבות של שמות השחקנים. אחרים מעדיפים סימני זיהוי אחרים. שלושה כדורי מתכת גדולים וכבדים, 600–800 גראם כ"א, מותאמים לגודל ידו של המגלגל־השחקן. המטרה: לגלגלם אל כדור קטן מעץ, "חזירון" בפי השחנים ("קושונה" בצרפתית).

המטרה: להביא את כדורי הברזל קרוב ככל האפשר לחזירון. קבוצה שעשתה זאת זוכה בנקודה. מנצחת, זו שמשיגה ראשונה 13 נקודות.

מחיר כדורי המתכת 50–80 ש"ח. שישה כדורים הם המינימום להתחלת המשחק. פריט הכרחי: גלגל מטר, כדי למנוע ויכוחים בנוסח "שלי קרוב יותר".

אין זה ספורט לעשירים, אין מחבטים, רשתות או קירות וקו־אופק מרוחק. אין חולצות מיוזעות ואין "שקט משחקים". בהמתנה בתור, לגילגול הכדור, מנהלים כמו בכל בילוי, שיחות־הווי. האוירה צרפתית ויש גם בקבוק להרמת כוסית ובדיחות.

כאשר הגברים שקועים ב"פטנק" הנשים מרווחות על הדשא, לרכילות ולשיזוף. אירוע משפחתי.

אילמלא משוגע לדבר, ז'אק זאווי, עולה אמיד מצרפת, היה הפטנק נישאר אלמוני ומוכר למתי מעט. הוא הגיע לכאן לראשונה עוד לפני מלחמת יום הכיפורים, פתח מסעדה ובמלחמה קנה תנורי חימום לחיילים. גם הקים מפעל צדקה לעניי ירושלים. לפני חמש שנים הביא לכאן את אשתו ז'קלין ויחד בנו את ביתם ברמת השרון. אתר כך החל תור הפטנק, עיסוק וספורט שהיה מוכר לו עוד מהבית, כחלק מתרבות הפנאי.

ניסה להלהיב כמה אנשים, אך ההענות היתה קטנה. קומץ שחקנים במועדון הים התיכון באילת ועולים מתוניס, בלגיה וכו' גילגלו את הכדורים מתוצרת צרפת, בתחילת הדרך. אך כיום יש כבר 2000 שחקנים, 500 מהם חברים בפדרציה הישראלית לפטנק. זאווי עומד בראשה – עמותה המוכרת בידי הוועד האולימפי. משחקים בנצרת עילית, נהריה, נתניה, לוד, אשדוד, באר שבע וירושלים.

זאווי מתפעל מהמיגרש המטופח ברמת־השרון, בן טיפוחיו. 20 אלף דולר, תרם להגשמת החזון הציוני הפרטי שלו. במועדון החדש 100 חברים. הקשת האנושית רחבה: אנשי עסקים, מתווכים, פנסיונרים, עורכי דין (טוביה יוגב, הנשיא). כולם עובדים בהתנדבות. התשלום סמלי – 20 ש"ח לביטוח. המוטו: "ספורט נטו, בלי עסקים ופוליטיקה".

בספטמבר, באיטליה, תופיע ישראל לראשונה בתחרות בינלאומית. אומרים שבאולימפיארת 1992 כבר יכלל הפטנק בתוכנית (אירועי ראווה, לפי שעה). בינתיים יש לזאווי תוכניות מקומיות: "להקים בי"ס", בטאון ובעתיד אולמות סגורים, כמו בצרפת. במחסן הוילה שלו ברמת השרון יש כבר מלאי של מאות כדורים. מוכים להתגלגל בכיוונים הנכונים. ■

אלופת העולם

פטאנק, נקרא גם Boule, או "משחק של פרובאנס", על שם חבל פרובאנס, שם כנראה מקורו. משוחק ברומה לכדורת בעימות של יחידים, זוגות, או שלשות ובהתאם גם מספר הכדורים שכ"א יכול לגלג למטרה, כשהיעד להגיע כמה שיותר קרוב אל ה"ג'ק", או ה"חזירון", כדור העץ שאליו מגלגלים את כדורי המתכת של כל שחקן.

על פי "ספר השיאים של גינס" (מהדורת 1988 בעברית, המצויה עתה ברקוס), המשחק קיים כבר אלפיים שנה אבל רק ב־1945 הוקמה ההתאחדות הצרפתית, ב־66' הגיע לבריטניה ולארה"ב ובעקבות זאת הוקמה ההתאחדות הבינלאומית. צרפת היא אלופת העולם מאז 1959, שמונה פעמים עד כה.

שיא מיוחד במינו: 1767 נקודות במשחק של 24 שעות שערכו ב־86' האנגלים דיויד ופול גייטון ומייקל מוריס.

צילם: יוסי אלוני

אביעד פוהורילס

בימים אלה הם עם החבר'ה לגבורת הנוער, בטורניר הקדם־עולמי בבואנוס־איירס, ארגנטינה ■ הם – שלושה נציגי הפועל באר־שבע בסגל הנוער בכדורגל: גיל סטפורטס, צחי אלטיט וסתיו אלימלך ■ בתחילת הדרך הם היו שם חמישה, בסגל, אבל גם הייצוג הזה הוא עדיין המשמעותי בין הלאומיות ■ זה לא מקרה: בבאר־שבע, אלופת הנוער בשנה שעברה, נוער זה פירמה. עובדים חזק על כושר, כוח, טכניקה ■ הילדים האלה כבר יודעים: כשהם יהיו בסגל הבוגר, ייראה הכדורגל הישראלי אחרת, גם מחוץ לגבולות המדינה

"אנחנו מבטיחים שנעשה הכל למען המדינה. נילחם למען הדגל והמנון שלנו. כשהדגל שלנו יונף, ובאיצטדיון של ריבר־פלייט ישמיעו את "התקווה", נפסיק לנשום. נשבענו להילחם עבור ישראל", מכריז גיל ססטפורטס, כשאליו מצטרפים בקריאות הסכמה נמרצות סתיו אלימלך וצחי אלטיט – החבורה הבאר־שבעית של נבחרת הנוער בכדורגל, המשתתפת בימים אלו בטורניר הקדם־עולמי בארגנטינה.

הפועל באר־שבע, אלופת הנוער, שלחה לבואנוס־איירס את צוות השחקנים הגדול ביותר מכל הקבוצות. בסגל היו עוד שני באר־שבעים, יוסי אביטן, שעבר את גיל הנוער והתגייס לצבא ועוזי שמואלי, שנופה לפני ההמראה.

תדמיתה של באר־שבע בתפנית. יותר ויותר אנשים מפנים את הראש דרומה. יש שם כדורגל. סתיו, גילי וצחי הם השגרירים מטעם העיר, מטעם הקבוצה.

"חושבים שב"ש זו עיר מחוץ לישראל..."

סתיו אלימלך: "כל הזמן חושבים שבאר־שבע זו עיר מחוץ לישראל. בעבר, מאמנים בנוער לא היו מגיעים כלל לעיר. אני חושב שאמנון רז וגיגי כהן נתנו דחיפה עצומה. הם ביקרו כאן, וקשרו קשרים עם קבוצת הנוער. גם אנחנו לא איכזבנו. עובדה שהייצוג הבאר־שבעי בנבחרת הוא הגדול ביותר, ואפילו במשחק נגד הולנד, בטורניר בפורטוגל (7–1 לישראל), שותפנו שלושתנו בהרכב הפותח".

הטורניר בפורטוגל עשה להם טוב מאוד על הלב, ובכל זאת, השאיר אותם בפרופורציות.

גילי, בן 17: "הטורניר בפורטוגל חישל אותנו. לפני שהגענו, התייחסו אלינו באירופה כאל אפסים. הפורטוגזים ביקשו להתמודד איתנו במשחק הראשון, כי חשבו שאנחנו הכי חלשים. הם קיבלו 3-0, חשבו שאנחנו פראיירים". סתיו, 18, שנה שנייה בקבוצת הנוער: "יש היום בנבחרת הנוער חומר אנושי שלא היה הרבה מאוד שנים. אנחנו נמצאים יחד כבר שנתיים, והגיבוש נותן את אותותיו. אין קבוצות קטנות בינינו. כמעט כולם חושבים יחד, 20 בחורים בחדר, ומדברים. יש אווירה שמחה מאוד. כיף לנו יחד". גילי: "כשנה עם שלמה שרף הוא הרגיל אותנו להתאים את עצמנו לכדורגל האירופי. משחק יותר רגוע, מסודר ולא להתבסס על הרמות וכדורי גובה. הדבר החשוב ביותר שהוא אמר לנו, זה שאסור להפסיד. הנבחרת היום בנויה משחקנים באופי. זה מאוד עוזר. קשה מאוד לקבל שחקנים על כך שנביא כבוד רב לישראל, ונשפר את האווירה בארץ. הרי אין כאן הרבה שמחות, במיוחד לא בכדורגל. עכשיו אתה מבין למה הוא כעס אחרי שקיבלו את הנבחרת שחזרה מפורטוגל על מי

גם האירועים המבישים שקרו לנבחרת הנוער בקובלנץ, לפני מספר שנים, עומדים כל הזמן לנגד עיניהם. גילי: "כמעט כל אסיפה מזכירים לנו את קובלנץ. מזהירים אותנו שזה יהיה הסוף המקצועי שלנו, ושנחסל את הקריירה. היום יש רגש גדול על ההופעה וההתנהגות, והמצב הוא ללא דופי". סתיו: "אנחנו מקבלים הרצאות על נימוסים והליכות. איך לאכול, איך להחזיק סכין ומזלג, איך לדבר, איפה לשים את הידיים. אתה הופך בן־אדם אחר, רציני ואחראי יותר".

במהלך הטורניר קשה היה להתקרב לשחקנים מנבחרות אחרות. בגיל הזה מגבלת השפה קשה מאוד בשני הצדדים. האירופים כלל לא מדברים אנגלית. "הרגשנו מעט התנשאות", כך סתיו. "הם חשבו שאנחנו נבחרת פרימיטיבית. אחר־כך, את ההלם אחרי המשחקים, אפשר היה לראות טוב מאוד על הפנים שלהם".

על הטורניר בדרום־אמריקה אומר צחי: "אנחנו משחקים בנשק שלהם. כדורגל מבוקר, מסודר ומסירות קצרות. היתרון שלנו שהקבוצות לא מכירות אותנו כלל. השם של ישראל בכדורגל הוא לא טוב, וזה יכול להיות בסופו של דבר פלוס גדול. נפתיע אותם, כמו בטורניר בפורטוגל. דבר חשוב שאנחנו חייבים להסתגל אליו הוא הקהל".

סתיו אלימלך, צחי אלטיט וגילי ססטפורטס שיחקו מול מאות צופים, או אלפים בודדים לכל היותר. סתיו: "מול בית"ר ירושלים היו ביציעים של באר־שבע כ־7,000 צופים. זה היה המשחק הראשון שלי בבוגרים ומישהו ייעץ לי לרוץ ליד הגדרות מנוחות. לא מתייחסים להישגים שלנו שם. לא מבינים שאלה נבחרות הנוער הראשונות של הולנד, ספרד ופורטוגל". אפשר רק לחלום שהבוגרים שלנו יתקרבו להישגים האלה.

"שיחקנו במתקנים של ליגות אזוריות, שאפילו בליגה הלאומית בישראל אין רמה כזו. המקצוענות אצלם נכנסת בגיל 18־19. יש להם מתקני כוח וחדרי הלבשה חלומיים. שם לא הולכים לבית־ספר, ומתאמנים כמה פעמים ביום". סתיו: "פה עושים הכל לאט. המנטאליות שונה. בתקופת הצבא, ההבדלים מתרחבים ואז קשה להתמודד. נושא אימון הכוח לא מפותח אצלנו. בבאר־שבע גם אין חדרי כוח באיצטדיון. תמיד מחכים בתור שאיזשהו מתקן בעיר יתפנה, ואז כבר יוצא החשק".

הכושר הגופני שלהם – שם דבר בנבחרת

הכושר הגופני של הבחורים מבאר־שבע הוא שם־דבר בנבחרת הנוער. כושר מעולה, שהושג הרבה בזכותו של מאמן הכושר בקבוצה הבוגרת, שלום שריר. באימוני הנבחרת אנחנו הראשונים בכושר הגופני. הרבה מתרגילי הכוח בנבחרת נלקחו מבאר־שבע". צחי אלטיט: "היום לא מחסירים מאיתנו דבר בנבחרת. אנחנו לא רוצים לקחת דוגמה משום נבחרת ישראלית בעבר. אנחנו מקווים להיות הדוגמה".

כדי לחוש את הקהל. הפעם יהיו 80 אלף! הדבר הקריטי הוא ההסתגלות המהירה לאווירה. גילי: "80 אלף ארגנטינאים זה כמו חצי מיליון ישראלים. הם מרעישים עולמות. גם הטלוויזיה בארגנטינה תסדר שידורים ישירים. תהיה חגיגה". סתיו: "גיבוש עדיף על כוכבי־על. היום החומר האנושי מצוין. לא מספיק להיות כדורגלן טוב. צריך להיות בן־אדם. הרבה שחקנים נעצרו בשל מגבלות מנטאליות. 12 שנות לימוד הן דבר חיוני היום. מקבלים בשנים האלה מושג בהתנהגות, וגם ידע. חייבים לשנות את התדמית של הכדורגלן. חושבים שהוא מופרע, טיפש, "ראש קטן". עובדה שבכדורסל התדמית היא אחרת".

הדור שיביא את המהפכה לכדורגל הישראלי

"הדור הזה יכול לעשות מהפכה בכדורגל. הצלחה בטורניר תפתח דלתות רבות מבחינה אישית ובינלאומית. אנחנו הרי העתודה לנבחרת הבוגרת, ושם טוב של ישראל בדרום־אמריקה יביא לשינוי. תמיד באליפויות האלה צצים הכוכבים הגדולים של ארגנטינה וברזיל. גם האח הקטן של מראדונה יהיה שם". סיבה נוספת לרצון העצום של הבחורים להצליח – קשורה בפיפ"א. הטורניר על גביע העולם ייערך בערב־הסעודית. תארו לעצמכם איזה כאב ראש תגרום ישראל להתאחדות העולמית אם תעלה למשחקים. יותר לא יוכלו להתעלם מישראל.

להפועל באר־שבע הם מפנים תודה גדולה. צחי: "בקבוצה לקחו אותנו לפני פתיחת העונה למחנה האימונים באוסטריה. הדבר חישל אותנו, קיבלנו מושגים חדשים". הם מרגישים שהם יוצאים לא רק כנציגי ישראל, אלא גם כשליחיה של באר־שבע. בעיר הקהל אוהב את הנוער ומפרגן לו. הצלחה של הנבחרת ושלנו תעלה את באר־שבע על המפה.

הצעירים הוסכים להיות נותני הטון בקבוצה. השלושה אומרים: "היום המלחמה על ההרכב הראשון היא גדולה. נסים בכר נתן דחיפה גדולה לצעירים, והמשך העבודה שלו יתן העונה פירות. הוא לא צריך להתחיל מההתחלה את העבודה". הם מבקשים לקחת דוגמה להתמדה מאילון ודוידי. אלטיט מקשה: "מתי היה פה מאמן הנבחרת הלאומית. את אילון ואוזן הוא בכלל לא מכיר. אני בטוח שהיו יכולים להשתלב בסגל. התנופה בבאר־שבע יכולה לעבור דרכנו".

שלושתם ישאו עיניים אל הרגל התכול־לבן באיצטדיון הגועש של ריבר־פלייט. נרצה לראות אותם נישאים על כתפיים גם כשיחזרו הביתה. ■

> ### נסים בכר: אני גא בסגל הזה
>
> נסים בכר אומר: "שלושתם מוכשרים ומחונכים היטב. הם המובילים של קבוצת הנוער שזכתה באליפות. בגיל הם עדיין שייכים לנוער, אבל צירפתי אותם למחנה האימונים של הבוגרים. שלושתם שותפו במשחקי הליגה, מי יותר מי פחות. היינו מורידים אותם לנוער, כדי שלא "יחממו" את הספסל. סתיו וצחי ישתלבו יותר בקלות בהרכב. לגילי יש עדיין בעיות של חוסן גופני, אבל הוא צעיר ויוכל להשתלב. שלושה באר־שבעיים בהרכב הנבחרת, זה אומר שבבאר־שבע מגדלים נוער טוב. זו הסיבה שלא צריכים לדאוג לגבי העתיד. אני גאה בסגל הזה.
>
> "סתיו הוא טיפוס לוחם, חזק בגישה לכדור. הוא מעט לא טכני, ויכול לשפר את הבעיטה שלו. יכול להשתלב גם כמגן אחורי וגם כקשר.
>
> "לצחי יש מבנה גוף של בוגר. מסוגל לשחק בבלם אחורי, קשר אחורי ומגן.
>
> "גילי, הוא כשרון. יש לו בעיה של כוח פיזי ומהירות. הוא ערמומי, וכשיתחזק יהווה סכנה מתמדת להגנות יריבי".

תמונה טובה, עדיפה על אלף מלים. זה ה"מוטו" של כל צלם עתונות ☐ ה-AIPS, האיגוד הבינלאומי של עתונאי הספורט, בשיתוף חברת ציוד הספורט והביגוד ADIDAS, עורכים מדי שנה תחרות בין צלמי הספורט בעולם ☐ התוצאה: לוח שנה מהודר, שבו נתפרסמו לא מכבר 12 התצלומים הטובים ביותר, כך הם הוגדרו ☐ ממנו נטלנו את התצלום הבא, כדי שגם אתם תיהנו מהחויה האסטטית ☐ יש גם תחרות נושאת פרסים, בשתי קטגוריות – לתצלומי צבע ולשחור לבן, אבל זו כבר "אופרה אחרת"

דב רמלר באימון באשדוד. שואף שחניכיו יאהבו את מה שהם עושים (צילם: דרור צדיק)

דב רמלר, שעשה לדבריו סטאז' "לקראת" אימון בכל קבוצה שבה שיחק, טוען שאימון כדורגל זה האתגר שלו, אבל לפחות במה שנוגע לקבוצתו הנוכחית, הפועל אשדוד, "זה נפל עלי באמצע העונה, ללא הכנה מוקדמת" ■ בכל זאת, הוא מרוצה, מפרגן, לא היו לו ציפיות גבוהות מדי ולכן אין לו, לדבריו, אכזבות ■ "מצאתי באשדוד עיר של כדורגל, הלוואי על הרבה קבוצות ב'לאומית' קהל רב שכזה" ■ סיפורו של אופטימיסט

בועז ביסמוט

הנסיעה מפ"ת לאשדוד לא מרגשת במיוחד את דב רמלר. כסף קטן. הוא כבר עשה טיולים ארוכים יותר לדרום הארץ – באר־שבע, למשל.

מצד שני יתכן, שהלב בכל זאת נצבט ברגע שהוא עושה את דרכו לתוך המגרש. רוביק תמיד רצה להיות מאמן, והעונה מעט מוקדם מהצפוי, החלום הזה התגשם – בהפועל אשדוד, בליגה א'. הוא הגיע לשם בתחילת העונה על תקן של שחקן חיזוק בעל ניסיון לאומי, אך לא חלפו אלא 15 מחזורים והוא נעשה גם המאמן.

רמלר, 31 וחצי, יכול היה עדיין להמשיך ולשחק בליגה הלאומית. הוא משוכנע בכך. אבל רצה ללכת על משהו חדש וכונה.

"הליגה הלאומית והליגה הארצית כבר לא יכלו לחדש לי מאומה. לעומת זאת כשקיבלתי את הטלפון מאשדוד, הבנתי שיש שם הרבה אתגר, ואני אוהב אתגרים". האתגר איננו רק לשחק בליגה השלישית. להיפך, אתגר צריך להיות להמשיך ולשחק כמה שיותר – ולהצליח, כמובן – בלאומית. אבל מבחינתו, האתגר היום זה לאמן. לשם כך סיים קורס מאמנים בכירים.

מוקדם מדי

כשהגיע לאשדוד, אימן שם ג'קי דקל. ההסכם שלו קבע שבעונה הראשונה יתרום לקבוצה כשחקן ומאוחר יותר, אך לא העונה, יעבור לאימון. זה נראה לו מאוד. גם החוזה שהוצע. אך דקל החליט לעזוב לפני הזמן. הנהלת אשדוד התכנסה. עשן לבן יצא מהר מאוד מאותה ישיבה, בה הוחלט שרמלר, עקב כישוריו, יחסיו הטובים עם השחקנים, ניסיונו ותעודותיו – יאמן את הקבוצה. כך הגיע מוקדם מהצפוי למטרה שהציב לעצמו באשדוד. מבחינתו, עדיף היה אילו החל לאמן בצורה מסודרת. הווה אומר, לקבל את הקבוצה לפני תחילת העונה ולהכינה לליגה. אבל לא תמיד הרצוי זה המצוי. התוצאות עד עתה כמאמן־שחקן, חיוביות למדי.

אומרים על רמלר שהוא בחור שקט, נוח, אינטליגנטי. א־פרופו אינטליגנטי: הדעה הרווחת כי ראש שנגח הרבה בקריירה שלו נדפק באיזשהו שלב, אינה תופסת כאן. באשדוד לא חשבו אולי על הצד החברתי החיובי שבהבאת שחקן מסוגו לקבוצה. אחרת לא ניתן להבין את הבאת שלום אביטן, באותו עיתוי. אביטן כבר לא באשדוד אך רמלר כבר מאמן.

מודע לכך שלהיות מאמן־שחקן זה לא תמיד אידיאלי. "תופעה לא בריאה. מבחינת תורת הכדורגל, עדיפה ההפרדה בין מאמן לשחקן. אני כונה על כך שההפרדה תבוא בהמשך הפרק שלי באשדוד. אבל כאמור זה נפל עלי באמצע העונה, כך שכל הסיטואציה הזו נכפתה עלי".

לא היו לו ציפיות רבות בליגה השלישית. גם לא מאשדוד, כך שאיננו יכול להתאכזב, אלא רק להיות מופתע לטובה: "מצאתי באשדוד עיר של כדורגל. קהל גדול בא למשחקים. 3000 צופים בממוצע. אפילו בלאומית לא רואים. תמיד קהל כזה הופתעתי, כשראיתי כל כך הרבה צופים במשחקים בינוניים, שלא לדבר על משחקי צמרת או בעלי אופי מיוחד, שאליהם יכולים להגיע אפילו 5000".

בעיות הליגה השלישית

לא תוציאו מפיו שם של כוכב שגילה, אפילו בקנה מידה אשדודי. על־פי רמלר, חניכיו כולם צעירים ומוכשרים. על כוס קפה הוא מרבה לפרגן להם, באימון הוא קשוח ורציני. מרים קולו, כשצריך.

לא קל להיות שחקן בליגה השלישית. "יש כאן בעייה של מגרשים שמגבילים את הטכניקה. המגרשים לרוב צרים. הדשא איננו דשא. פעמים רבות משחקים על משטחים לא ישרים. כל זה מקשה כמובן על השחקנים. קשה לך לפתח משחק ברמה גבוהה ופעמים רבות יש איכורי כדור. יחד עם זה, הבחנתי בכמה שחקנים טובים למדי".

גילה כאן, לדבריו, תופעה שלא הכיר במעורוניו הקודמים: כמעט בכל משחק יש מאבקי יוקרה. "כל משחק הוא כמו דרבי. זה מוסיף מתח ועניין, אך גם נוקשות מיותרת. הקבוצות נלחמות כדי לא להפסיד, לא כל כך כדי לנצח. מתמקדים בהגנה. כשחקן, הוא מסתדר לא רע עם הבעיות הללו. עד למחזור 19 הספיק להבקיע 7 שערים ואז הוצב במקום השלישי בטבלת מלך השערים הדרומי. אך משהחל להתמסר יותר לאימון, ירדה "פוריותו".

יכול היה לדבריו להמשיך עונה נוספת בלאומית. כאר שבע רצתה אותו, קיים מגעים עם כפר־סבא. גם ב"ארצית" היו כמה קבוצות שחיזרו אחריו. יבנה, למשל.

עם זכרונות נעימים מהעבר הלאומי הלא כל כך רחוק, החל באחרונה לתכנן את פרישתו. זו תבוא, כנראה, בסוף העונה: "לכל שחקן יש ברגע זה או אחר בקריירה מחשבות על פרישה. זה גם מאד אישי. אחד סבור שהוא יכול לשחק עם הגיל, למשל ישראל פוגל (הפועל קרית אונו – 38). אחר מעריך שעליו לפרוש מוקדם יותר, כמוני, למשל. אני רוצה לפרוש בסוף העונה הזו ומקווה שכך יהיה, אך ההחלטה אינה סופית".

מקל הנדודים

את הקריירה הארוכה שלו החל בהפועל פ"ת, בגיל 16. הסיפור הממושך שם, לא נגמר בטוב. שניאור הגיע כדי לאמן, נקלע לעימותים עם כמה שחקנים, ביניהם גם רמלר. לאחר מכן נחת בהפועל ת"א – "הקבוצה שהכי אהבתי להיות בה". ההמשך היה: הפועל באר־שבע, בית"ר ת"א, שוב ב"ש, מכבי יבנה ועכשיו אשדוד. רמלר אומר שדווקא הפיק תועלת רבה מהנדודים וכמי שהועיד עצמו לאימון, יכול היה בדרך זו ללמוד שיטות עבודה, להכיר טיפוסי שחקנים. "בקיצור: עשיתי סטאז' בכל קבוצה".

אף כי את הפועל ת"א אהב, לדבריו, יותר מכל קבוצה אחרת, גם שם נגמר הסיפור בריב צורם. "היה לי עצוב מאוד. הסתכסכתי עם מוטל'ה שפיגלר, אז מאמן הקבוצה. ניסנוב, המנהל דאז ביקש שאמתין. 'חכה קצת, שפיגלר יילך', אמר לי", אך רמלר הוא שהלך. ניסנוב צדק בסופו של דבר, כי גם שפיגלר הלך.

"בהפועל ת"א היתה אוירה מעולה. בילינו יחד שנתיים של כייף". כאן גם זכה בתוארו היחיד והאחרון כשחקן: גביע המדינה. הסיכסוך עם מוטל'ה לא היה הפיצוץ היחיד בקבוצה. מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי ת"א, אלי מילר, הצליח להוציאו מכליו בערב יום כיפור ואחרון. רמלר בא אותו יום למשרדי הפועל ת"א ברחוב ברנר, כדי לקבל את השיחרור לאשדוד. נוסח השיחה שהתנהלה שם לא היה מתקבל אצל חנה בבלי מנימוסים והליכות. מילר סירב לתת את השיחרור המיוחל, עד שיקבל את תנאיו שלו מאשדוד. רוביק "נדלק". הויכוח עלה לטונים גבוהים. רמלר הלם בדלת משרדו של מילר והשתולל. משיצא מהחדר, מיהר מילר להזמין משטרה. מזכיר הפועל ת"א, מאיר ברנשטיין, שהיה עד לאירוע, הציע לשחקן להתיישב ולנסות לסגור הכל בשקט. אברהם מזרחי, ממועצת פועלי ת"א, בעבר חבר הנהלת הקבוצה, היה המתווך. זימן לחדרו את מילר, רמלר ועוזר מזכיר המועצה, חיים סלע. אך בינתיים הגיעו השוטרים. מזרחי ביקשם שלא לפתוח תיק נגד רמלר והבטיח לסגור את העניין.

מילר דרש שהפועל אשדוד תעביר שחקנים מצטיינים להפועל ת"א, בתמורה לשיחרורו של רמלר. מחדרו של מזרחי טילפנו למחזיק תיק הפועל במועצת פועלי אשדוד, ואקיל, שסירב להצעה. דובר בה על העברת הקשר אלון חזן, שהשאלתו מאשדור להפועל פ"ת תסתיים בתום העונה הנוכחית. מזרחי שאל את רמלר באיזה סכום הוא מוכן לפדות את שחרורו לצמיתות ולבסוף הושגה פשרה: 2500 ש"ח. רמלר ישלם סכום זה (באמצעות אשדוד).

מחליף/מוחלף

רמלר לבש שלוש פעמים את מדי הנבחרת הבוגרת ובכל שלושת הפעמים היריבות היו נבחרות אולימפיות. תמיד היה מחליף או מוחלף.

ב־18 באפריל 1978 ערך את הופעת הבכורה שלו, נגד הולנד האולימפית. ישראל ניצחה 2–0. רמלר שיחק פרק זמן קצר כמחליפו של דוד לביא. שלום אביטן כבש את שני השערים.

שלוש וחצי שנים אחר־כך, ב־15 בפברואר 1982, ישראל ניצחה בבלומפילד את בלגיה האולימפית 3–2 (שלושער של ארמלי). אלי ויצמן החליף את רמלר.

ביוני '86 שיחק ב־0–2 לגרמניה האולימפית, בגרמניה. הפעם כמחליפו של תאוול.

אילו האפיפיור...

היום, רמלר לא רוצה לסגור חשבון עם אף אחד. נכון, היו לו פה ושם כמה פיצוצים. אבל נכון שלהרבה שחקנים היו תקריות עם הנהלת הפועל ת"א. התוצאה: הבדיחה בעיר אומרת שאילו שיחק גם האפיפיור בהפועל ת"א הוא היה מתפרץ לחדרו של מילר, בסופו של דבר.

עכשיו מסתכל רמלר קדימה. שואף שחניכיו יאהבו את מה שהם עושים, "ואם כך יהיה הקבוצה תצליח. כדורגל זה עיסוק מהנה וצריך שכך יהיה. אז גם יגיע יותר קהל למגרשים".

על תדמית הכדורגל והכדורגלן היום, הוא אומר: "קשה לדעת ממה זה מתחיל. יכול להיות מאותה אם האומרת לבנה: 'לא כדאי לך לעסוק בכדורגל, אינני רוצה שתהיה כדורגלן' או מהמורה לחינוך גופני האומר שאצלו לא ישחקו כדורגל. משני המשפטים הללו ניתן לפתח תורה שלמה".

בינתיים התורה של רמלר נמצאת באשדוד. רונית, אשתו, ובנו הקטן יודעים שהבעל/האב מקדיש הרבה זמן למקצוע. מזלם שזה גם תחביבו. ■

סיפור על סוודר

באשדוד החליטו לקחת את העונה ברצינות ולנסות לעלות בסיום העונה לליגה הארצית. כדי לעשות כך צורפו לקבוצה שחקנים בעלי ניסיון לאומי: הרצל פיטוסי, דב רמלר ושלום אביטן. שני האחרונים – טיפוסים שונים ומנוגדים זה מזה. האחד שקט, האחר לא שמע על המילה הזאת בכלל.

יום אחד הגיע רוביק לאימון בסוודר חדש, יפה, כזה שהעין קולטת מיד ומתלהבת. ניגש אליו אביטן והתעניין היכן נרכש הסוודר. רמלר, באריכות, סיפק את המידע, אך אביטן הסביר שהוא רוצה עשרה.

"למה 10?" – כי אביטן ביקש לעשות מזה "סיפור למכונית", מספר רמלר.

פסטיבל ההפסדים

זוהי אמריקה, שם אמנם מחנכים שאין "הפסד בכבוד", אבל כאשר ההפסד נעשה בגדול, הוא כבר תופעה חריגה ■ זה מה שקרה שם בימים אלו לקבוצת בייסבול אחת ■ ה"שגעון הגדול"

עפרה ישועה־ליית
סופרת "מעריב" בוואשינגטון

באמריקה, אומרים לך שוב ושוב, רק הנצחון קובע ותשכחו את המושגים האירופיים של "להפסיד בכבוד". הזו־כים נהנים מתשומת ליבה של התקשו־רת ואהדת הציבור, המפסידים מלקקים את הפצעים בשקט, יחד עם האוהדים ומחכים להזדמנות הבאה.

אבל לכל כלל יש יוצא מן הכלל וסיפורה של קבוצת בייסבול מבולטי־מור מוכיח, שגם מפסידים יכולים להי־פוך לחביבי הקהל – בתנאי שהם מפ־סידים בגדול.

ה"אוריולס" (והבנים, על שם ציפור מקומית נפוצה) מבולטימור נחשבו לאחת הקבוצות החזקות בליגת הבייס־בול. לפני חמש שנים הגיעו אפילו לטורניר האליפות הלאומית, ה"וורלד סיריס" (הסידרה העולמית). כאשר הפ־סידו שניים־שלושה, ואפילו ארבעה משחקים ראשונים בעונה שהחלה באפריל, נראה היה שתפסו גל רע, והא־והדים התחילו להתעצבן. אבל רק כאשר הגיע מספר ההפסדים של ה"אוריולס" לעשרה, התחילה העיר, ואחריה האומה האמריקנית כולה, לת־פוס שקורה כאן משהו יוצא דופן.

פיטוריו של המנהל, אחרי ההפסד השלושה עשר, היו סיבה למבזקים שקטעו את שידורי החדשות בוואשי־נגטון השכנה. באחת מתחנות הרדיו, נשבע דיסק ג'וקיי פופולארי בשם ביל ריוורס, שלא יילך הביתה עד שה"אוריולס" יביאו ניצחון. הוא עדיין ישן שם, ומספר מברקי העידוד והקרי־אות הטלפוניות אליו מתחיל להשתו־ות לזה שמקבלים השחקנים עצמם.

בעל חנות פרחים נדר לשלוח לאשתו של השדר תריסר ורדים על כל שעה שהבעל לא חוזר הביתה ולילדים, וזה כבר עלה לו כאלפי פר־חים, המסופקים ישר לבתי החולים באיזור.

בשבוע שעבר, כאשר הקבוצה ספ־גה את ההפסד מספר 18 ברציפות, חישבו המומחים ומצאו שדבר כזה עוד לא היה כ־120 שנות קיומה של ליגת הבייסבול. שוב אין איש שורק או נוהם נהמות בוז לשחקנים המסכנים, המאמן האומלל וחבר המנהלים המבוהלים. המתח הגואה ממשחק למשחק כבר מו־מן גלש הרחק מעבר לאיצטדיונים ולמדורי הספורט בתקשורת, והפך לפסטיוואל לאומי של השתתפות בצ־ער.

לשווא מזכיר ה"וואשינגטון פו־סט", במאמר רחב בעמוד הראשון, שהשחקנים כולם ממילא מיליונרים הנוסעים במרצדסים ולא הפסיקו לבקר במסעדות פאר. הילדות מה"צופים" אופות למענם עוגיות שוקולד, בוררים פופולאריים מטלפנים ומעוררים, הי־ציעים מלאים כתובות "אנחנו אוהבים אותכם, והבנים", ואלפים מתלבשים בצבעים הכתומים של הקבוצה.

והאוהדים מתכננים ללא הרף את חגיגות השמחה, לקראת הנצחון שיש־בור את ה"נאחס" – או לחילופין, מב־טיחים להישאר נאמנים לנצח, גם אם יתברר שסוף המשבר עדיין רחוק.

כצפוי, מצב רוחם של השחקנים בכי רע, ובמשחקים האחרונים, כבר מעירים המומחים שלא רק במזל רע מדובר, אלא ברוח נכאים מסוכנת. מה הפלא, כאשר בחדשות הטלוויזיה כבר מצטטים את הבדיחות האחרונות מבולטימור – כמו זו על הילד הבוכה שכולם מכים אותו: אבא, אמא, וגם החברים. "לך לאיצטדיון של ה'אוריולס'", יעץ לו איש זקן וחכם, "שם בטוח כבר לא מכים אף אחד". ■

דינאסמו הדינאמיט, כינה אותו "ל'אקים" הפאריסאי, אחר נצחונו המדהים במרתון רוטרדם. רואים בו את יורשו של אבבה ביקילה

שוטר אתיופי: ספורטאי החודש

ספורטאי אפריל בעולם הוא האתיופי בליינה דינסאמו (בתצלום למעלה), שוטר בן 23, שהציב ברוטרדם את ההישג הטוב בעולם במרתון – 2:06:50 שעות. הוא לא יהיה בסיאול, כי ארצו מחרימה את המשחקים.

אירועים חשובים נוספים בספורט העולמי באפריל:

★ גולף: הסקוטי סנדי לייל זכה בתחרות ה"מאסטרס".

★ טניס: בוריס בקר ניצח ב"אליפות העולם" (WCT) בדאלאס. ג'ון מקנרו חזר בהצלחה לפעילות.

★ שחיה: 24.98 שניות ב־50 מטר חופשי הסבו את יאן וניי לשיאנית העולם הראשונה מסין. שיא גם לגברים במקצוע זה – בידי הדרום־אפריקני פיטר וויליאמס (22.18).

★ משקולות: שיאי עולם לבולגרי סבדלין מארינוב בהנפה 52 ק"ג (118.5), לתורכי נעים סולימנוגלו (לשעבר הבולגרי סולימנוב) בהנפה 60 ק"ג (150) ולסובייטים אנטולי חראפאטי בדחיקה 90 ק"ג (235) ויורי זכרייביץ' בדו־סגנון ב־110 ק"ג (452.5).

★ כדורסל: טרסר מילאנו שמרה על גביע אירופה לאלופות (90–84 בגמר נגד מכבי ת"א). דני מאנינג הוליך את קנזאס לאליפות המיכללות בארה"ב (83–79 בגמר נגד אוקלהומה).

★ כדורגל: תארי אליפות לליברפול (אנגליה), סלטיק (סקוטלנד), ריאל מדריד (ספרד) ואיינדהובן (הולנד).

★ היאבקות: בריה"מ זכתה בגביע העולם בסגנון חופשי וב־9 מ־10 מדליות הזהב באליפות אירופה.

★ ספורט מנועי: ב"ספארי ראלי" ניצחו האיטלקים מאסימו ביאסיון וטיציאנו סיבירו בלנציה. במירוץ של ריו בפורמולה 1, ניצח הצרפתי אלן פרוסט, ובפרס הגדול של ארה"ב באופנועים, האמריקנים אדי לאוסון (500 סמ"ק) וג'ים פיליס (250 סמ"ק).

★ שייט/חתירה: הבריטים באקלי וניולנדס והשוודיות סונדרסטרום ובנגטסן, אלופי העולם במפרשיות 470. אוקספורד גברה על קיימברידג' בתחרות החתירה המסורתית.

★ בדמינטון: הבריטי דארן הול זכה באליפות אירופה ליחידים. 6 התארים האחרים נפלו בידי דנמרק.

★ הוקי: "גביע האלופים" למערב גרמניה.

★ כדורעף: קובה זכתה ב"גביע האומות" לנשים.

★ קליעה: שיאי עולם לסיני שו האי־פן באקדח חופשי (674) ובאקדח אויר (691.2). שש מדליות זהב לסובייטי טוקארב בתחרות "בניטו חוארד".

★ סייף: ההונגרית שושה יאנושי ניצחה בגביע העולם ברומא, והמערב גרמני תורסטן ויידנר ב"גביע דובאל".

★ סוסים: הקנדי יאן מילאר זכה בגביע העולם במכשולים עם הסוס "ביג בן".

★ איגרוף: סיימון בראון מג'מייקה זכה בתואר הסגני במשקל חצי בינוני מטעם ה־IBF.

דוד אייגר

ה"גמד" הזה הוא בן 19, נעים סולימנוב־סולימנוגלו, בולגרי ממוצא תורכי, שערק ממולדתו הקומוניסטית ומצא מיקלט בתורכיה. אלוף עולם במשקולות, שיאן מפורסם.

יש עתיד

עונת המשחקים בליגת הילדים מתקרבת לסיומה ■ ההפתעה האחרונה: הפסד ראשון לשער הנגב ■ הופסקה פעילות מכבי מטולה ■ פרטים ראשונים על טקס הענקת הפרסים לאלופות השנה

צבי גלפרין

שער הנגב נוצחה לראשונה העו־נה, בידי הפועל אופקים 50–36 ואילו בגליל העליון הופסקה פעילותה של מכבי מטולה וכל המשחקים שנותרו לה עד סיום העונה ייחשבו כהפסדים טכניים. למועדון המאה הצטרפה מכבי עירוני רחובות (שורק) שגברה על נען 106–37.

מכבי בת־ים. עומדים, מימין: דוד חרוש (מנהל), בן גוזלן, כפיר מימון, ערי הראל, קובי אפלת, שרון סירון, עמיר לייבוביץ, יצחק כהן (מאמן). יושבים (שורה אמצעית): אריה חורש, יצחק אמסלם, אילן בלוקה, חן מולר, גל רותם. שורה תחתונה: אלי אלפיה, אילן תפילין, עדי בן־אשר, יצחק טוויל (צילם: צביקה ישראלי)

לקראת סוף המירוץ

התוצאות שנתקבלו מאיגוד הכ־דורסל:

● צפון: אליצור צפת – חולתא 71–42, קצרין – אליצור צפת 64–51, ראש פינה – איילת השחר 57–45, מח־ניים – יסוד המעלה 42–33, הפועל צפת – מתניים 54–38.

● עמק הירדן: דגניה ב' – חיספין 61–38, מכבי טבריה – דגניה ב' 57–30, טבריה – עין דור 50־9, דגניה ב' – רמות גולן 34–25.

● בית שאן: ניר דוד – מעלה אפ־ריים 37–31, ב.בית שאן – שדה אליהו 68–34, יזרעאל עפולה – גבע 56–16, יזרעאל – מעלה אפריים 34–28, עין חרוד איחוד – קישון יזרעאל 43–41.

● עמקים: נצרת עילית – הרי אפ־ריים 85–32.

● מפרץ: נהריה – עכו 64–41, בני נהריה – מכבי כרמיאל 61–48, כפר יאסיף – הפועל כרמיאל 51–49, מג'דל כרום – משגב 49–21, קרית צפון – בני ביאליק 42–41.

● חיפה: קרית שמואל – חיים חי־פה 53–29, יוסף חיפה – חיים חיפה 36–20, קרית ביאליק – שלום קרית אתא 69–22, חיפה/הר הכרמל – יגאל חיפה 37–34, עירוני מוצקין – צור שלום 43–37.

● חדרה: מכבי חדרה – שדות ים 61–21, גבעת אולגה – שדות ים 78־25, מעגן מיכאל – בנימינה 34–30, גן שמואל – אולגה 53–26.

● שומרון: גבעת חיים מאוחד – מגל 60–22, גבעת חיים מאוחד – מכ־מורת 71–18, כפר ויתקין – מכמורת 65–15, משמר השרון – מכמורת 38–24, כפר ויתקין – מגל 29–24, מגל – משמר השרון 27–20.

● נתניה: אליצור מ.ס. נתניה – מכבי נתניה 94–4, חרות – אליצור נתניה 42–23, חרות – שפיים 37–34, כפר חיים – אבן יהודה 42–28, הפועל נתניה – אבן יהודה 43–42.

● שרון: יחדיו רעננה – מזרח רעננה 64–37, א.ס. רמה"ש – צפון רעננה 24–23, שקד רעננה – הפועל כפ"ס 54–50, אלפי מנשה – הפועל כפ"ס 43–27, הפועל כפ"ס – צפון רעננה 39–32, סביון כפ"ס – חרוב רעננה 65–21, חרוב רעננה – מכבי כפ"ס 50–31, סביון כפ"ס – אלפי מנ־שה 35–30, מכבי כפ"ס – מזרח רעננה 37–20.

● פ"ת: בני צעירי הרצליה – הפו־על פ"ת 41–21, הפועל הרצליה – מו־ריעים 62–23, הדס גבעתיים – א.ס. הצעירים רמה"ש 77–52, גבעת השלו־שה – אריאל 47–34, בני צעירי הרצ־ליה – א.ס. הצעירים רמה"ש 59–44, גבעת שמואל – אליאנס ת"א 44–29.

● דן: הפועל צפון ת"א – רמת ישראל 39־25, מכבי בת־ים – רמת ישראל 47־28, הפועל צפון ת"א – סער ר"ג 56־35, צפון ת"א – מכבי פ"ת 57־16, סער ר"ג – מכבי בת־ים 37־36, סער ר"ג – מכבי פ"ת 53־20, רמת אביב – תפוח קרית אונו 58־45, תפוח קרית אונו – משהב ר"ג 50־36, בית"ר ר"ג – מכבי בת־ים 38־35, צפון ת"א – מכבי בת־ים 39־36.

● ת"א א': מכבי דרום ת"א – הוד השרון 52־41, דני רמה"ש – הוד הש־רון 53־50, אליצור בת־ים – דני רמה"ש 61־53, דני רמה"ש – אשכול פ"ת 46־38, דרום ת"א – דני רמה"ש 57־47, מרכז ר"ג – אליצור בת־ים 67־50, מכבי רעננה – אליצור בת־ים 43־35, ברוש חולון – רמלה 91־28.

● ת"א ב': ערן פ"ת – הפועל ת"א 52־27, הוד השרון – מכבי ת"א 61־36, מרכז רעננה – קרית אונו 72־57, ארז רמה"ש – שלום ר"ג 44־41, רמלה – הדס חולון 28־24, מרכז רעננה – גבעתיים 56־48, הפועל ת"א – מרכז רעננה 73־58, הפועל ת"א – שלום ר"ג 53־51, שלום ר"ג – מכבי ת"א 47־29.

● שפלה: מכבי ר"ג – נופשונית 30־35, בני יהודה – לב ת"א 16־43, נופשונית – בני יהודה 47־26, נופשו־נית – הפועל בת־ים 49־32, אלון גבע־תיים – בני יהודה 70־29, תל כביר – בני ברית 57־25, הפועל בת־ים – בני יהודה 43־41, נווה גולן – בני ברית 65־37, אורן חולון – מכבי יפו 64־30, אורן חולון – צפון ת"א 63־27, נווה גולן – לב ת"א 59־28, תל כביר – מכבי יפו 54־32, צפון ר"ג – לב ת"א 75־21, בני ברית – צפון ר"ג 28־25, הפועל גבעתיים – הפועל בת־ים 72־37.

● מרכז: צפון בת־ים – בני יהודה 58־29, צפון בת ים – חרוב חולון 59־27, ניצן ראשל"צ – מרכז ת"א 37־32, לוד – אליצור ראשל"צ 38־37, בני יהודה – חרוב חולון 58־48, מכבי מר־כז ת"א – הרצליה 60־44, לוד – יהוד 34־25.

● שורק: סלע ראשל"צ – כפר גבירול 76־32, נס ציונה – אריה נ"צ 51־15, נצר סירני – נען 73־39, סלע ראשל"צ – מכבי רחובות 47־44, רימון ראשל"צ – נען 76־32, סלע ראשל"צ – רמת אליהו 63־20, נס ציונה – נצר סירני 44־43, נצר סירני – אריה נ"צ 37־36, עירוני רחובות – אריה נ"צ 62־43, עירוני רחובות – הפועל רא־של"צ 57־44, הפועל ראשל"צ – מכבי רחובות 48־42, רימון ראשל"צ – נצר סירני 40־37, גבעת ברנר – כפר גבי־רול 48־35, נען – כפר גבירול 47־33, גבעת ברנר – רמת אליהו 34־28.

● ירושלים: רימון – גוש עציון 41־28, אליצור י־ם – אסא 43־39, בית"ר י־ם – עוזיאל 32־31, אסא – מטה יהודה 49־42, מכבי י־ם – הפועל י־ם 77־12. ■

היכונו, היכונו: טקס הכתרת האלופים

"מעריב" יחד עם חברת "טלי־גל" יבואנית "ספולדינג" ו"נפשונית" בחולון, ה"קאנטרי קלאב בסגנון אחר" – מארגנים ביום א', 5 ביוני 1988 בשעה 4 אחה"צ, ב"נפשונית", את טקס הענקת הפרסים לאלופות המחוזות השונים בליגת הילדים.

זו הפעם הראשונה שטקס מסוג זה יתקיים – בליגה זו.

כל אלופת מחוז תיזכה בפרסים מגוונים (גם הסגניות שלה במקומות 2-3) לא יקופחו.

בשבועות הבאים נביא פרטים נוספים על האירוע החדש.

תחזיטוטו

שישו שכטמן

תחזית למחזור טוטו מס. 36

1. מכבי נתניה - חולון. גם בלי להיות בחדר ההלבשה של נתניה אפשר לשמוע את מאמנם אומר: "אם לא ננצח היום – אין אליפות". למרות שנתניה משחקת גרוע באחרונה ולא ניצחה את חולון בליגה, השבת היא תנצח.

2. שמשון - הפועל ת"א. גם במשחק זה מעורבת אחת משתי הטוענות לכתר. בליגה ניצחה שמשון במשחק אחד והאחר נסתיים בתיקו. שמשון תחשוב על הגביע והתל־אביבים לא יפסידו. X, 2.

3. כפ"ס - בית"ר ת"א. שבועיים ברציפות מסיימת בית"ר ת"א את משחקיה בתיקו. לכפ"ס עדיפות במגרשה על כל קבוצה ולכן ננסה 1, 2, אולי בית"ר תרצה לשחק.

4. הפועל פ"ת – הפועל ב"ש. קשה מאוד לניחוש. מבחינת גיל השחקנים, זה אולי משחק של נוער – נגד נערים... משחק שכדאי לראותו. לדעתנו יהיו בו הרבה שערים וכל תוצאה אפשרית.

5. בני יהודה – מכבי פ"ת. א. מכבי פ"ת ירדה כבר לליגה הארצית. ב. כובש השערים שלה, רפי כהן, לא ישחק. ג. בני יהודה משחקת במגרשה. מי שמחפש הפתעות "אסטרונומיות" שיסמן משהו אחר מ–1 סולו.

6. בית"ר י־ם – מכבי חיפה. מה יהיה במשחקן קבוצה שכבר שכחנו מתי ניצחה, מארחת קבוצה שהתחילה מאוחר את הליגה. יהיו גם הרבה זכרונות ממשחקים גדולים בעבר ויהיה גם משולש בטוטו.

באלט, ריקוד מודרני, או כדורגל? – משה סיני, מימין, מול רונן גבאי... כפי שקלטה עדשת מצלמתו של עדי אבישי, בשבת שעברה במשחק הגדולות, מכבי נתניה – הפועל ת"א (1–1).

7. מכבי ת"א – הפועל לוד. בתחילת הליגה ניצחה מכבי את לוד 5–1 וכולם דיברו על המאבק שלה לאליפות... עכשיו מכבי מודה על מיקומה העדיף על זה של לוד. מאחר שכולם משחקים 1 סולו, כדאי להוסיף איזה X "קטן".

8. הפועל חיפה – הפועל יהוד. חיפה בלחץ, כאשר טבריה ככר במרחק של 2 נקודות מאחוריה. לשוערה, חביב, זכרונות רכים מהירידה וקבוצתו תדע לגנוב גול ולנצח. 1.

9. טבריה – הפועל י־ם. למי ששכח: טבריה ניצחה את ירושלים בליגה 3–0. למי ששכח: טבריה הבקיעה יותר שערים מכל קבוצה אחרת בליגה הארצית. כמו שכתבנו לפני חודשיים, "ליברפול" מהכנרת יכולה לעלות ללאומית, אבל מאחר שהויינ הוא שייע פייגנבוים נא לסמן משולש.

10. חדרה – הפועל ר"ג. אם חדרה תרצה לשחק, היא תנצח. אם "לא יתחשק" לה, היא תפסיד. 1, 2.

11. יבנה - שעריים. "דרבי של איזור רחובות" בין שתי קבוצות לאומיות לשעבר, שכל אחת מהן ניצחה במגרשה במשחקי הליגה. יבנה משחקת עם שחקני נוער רבים ושעריים משחקת בשאפתנות. 2 סולו.

12. הכח – הפועל עכו. קרן של תקוה נפתחה להפועל עכו בנצחונה בשבת על בית"ר נתניה. עדיין יש בקופה 9 נקודות ושתי הקבוצות בצרות גדולות. פחות ממשולש לא מספיק.

13. הפועל בת־ים - מכבי יפו. האורחים ניצחו בשני המשחקים בליגה והם היחידים מבין הקבוצות הנאבקות בפליי־אוף בארצית שגמרו עם הצרות שלהם. בת־ים לא רוצה לחזור לליגה שממנה עלתה השנה – ותנצח. 1 סולו.

14. בית"ר נתניה - עמידר. מי שרוצה לדעת מה יהיה במשחק פשוט, שיסתכל על הטבלה. מי שרוצה לנחש בטוטו – שלא יסתפק בפחות ממשולש. ■

הליגה הלאומית

גמר רגל־עליון

(לאחר 28 משחקים)

		שערים	נק'
.1	הפועל ת"א	21–35	53
.2	מכבי נתניה	31–45	49
.3	שמשון	26–33	44
.4	הפועל כפ"ס	25–31	44
.5	הפועל ב"ש	17–25	42
.6	הפועל פ"ת	35–37	39
.7	בית"ר ת"א	27–34	37
.8	צפרירים	27–27	34

גמר־רגל תחתון

		שערים	נק'
.1	מכבי חיפה	31–38	38
.2	בית"ר י־ם	37–34	36
.3	בני יהודה	22–24	35
.4	מכבי ת"א	30–39	33
.5	הפועל לוד	59–16	18
.6	מכבי פ"ת	46–16	14

הליגה הארצית

גמר־רגל עליון

(לאחר 28 משחקים)

		שערים	נק'
.1	הפועל י־ם	29–63	61
.2	הפועל חיפה	17–29	56
.3	הפועל טבריה	38–59	54
.4	מכבי יבנה	25–31	46
.5	הפועל חדרה	39–46	40
.6	שעריים	37–36	39
.7	הפועל ר"ג	31–27	37
.8	הפועל יהוד	41–38	33

גמר־רגל תחתון

		שערים	נק'
.1	מכבי יפו	28–29	37
.2	הכח	32–26	30
.3	בת־ים	34–27	28
.4	רמת־עמידר	40–26	27
.5	בית"ר נתניה	39–25	27
.6	הפועל עכו	43–21	21

הצעות השבוע

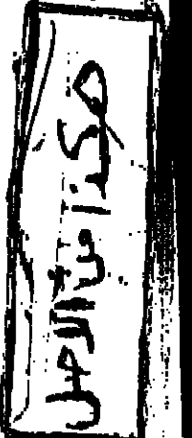
שיטות מלאות

משחק	סולידי	הפתעות	הגיוני	לעשירים
1	1	X	1	1
2	2	1, 2	1, X, 2	1, X, 2
3	X	X	X	1
4	1	1, 2	X	1, 2
5	1, X	X	1, X	1
6	X	1	1	1, X
7	1	1, 2	1	1
8	X, 2	1, X	1	1
9	1	2	1, X	1, X, 2
10	1, X	2	1, 2	1, X
11	1	X, 2	2	1
12	1, 2	X	1, X	1
13	1	1	1, X	1, X
14	1	X, 2	1, X, 2	1, X, 2
שלשות	/	/	2	3
כפולים	4	6	5	4
טורים	16	64	288	432

שיטה מצומצמת

משחק	שיטה	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2	X, 2
3	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
4	1, X, 2	2	X	1	2	X	1	2	X	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	1, X, 2	X	1	2	1	2	X	2	X	1
7	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X	1, X
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	1, X, 2	1	2	X	X	1	2	2	X	1
10	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
11	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
12	1, X, 2	2	2	2	X	X	X	1	1	1
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2	1, X, 2

שלשות 5
כפולים 4
טורים מלא 3888
טורים בשיטה המצומצמת 432

בגמר ניצחה קבוצת הבנק את בזק 1–2 ■ דפי־זהב נוצחה, אבל זכתה בבכורה בבית ב' בכדורסל

צבי אורבך
מנכ"ל דפי זהב. בעצמו משחק טניס בליגה א'

קובי ויזל
מנהל קבוצות הספורט של דפי־זהב בכדורסל, קט־רגל, טניס, קליעה, ברידג' וטניס שולחן

קבוצת דפי־זהב, כדורסל. עומדים מימין: משה שרם (מאמן), יוסי בן־ששון, הלל ניסני, ברוך רמי, יעקב רייכר, נמרוד רותם, יצחק ליבוביץ, קובי ויזל (מנהל). כורעים: זוהר וילנצ'יק, בועז ארבל, עידו פרידמן, יצחק פישר, יאיר ריבלין, יוסי וידל.

בנק לאומי הגן על כתרו בקט־רגל

רועי בן־נתן

בנצחון 1–2 על קבוצת בזק תקשורת, הבטיח בנק לאומי, שנה נוספת, את תואר אליפות הקט־רגל במחוז ת"א, המחוז הגדול בארץ ובעל האיכות הגבוהה ביותר מבין מחוזות הליגה למקומות עבודה.

בתום המשחק נשפכה שמפניה כמים, לתשואות הקהל הנלהב והחם שנכח במגרש, במתנ"ס תל־כביר.

התוצאות והכולטות מהמשחקים, כפי שנמסרו מהועדה המארגנת:

● קט־רגל: מוסך בזק – בל"ל סניף מרכזי 1–1, בזק תקשורת ב' – דלק 1–4, ריטה מיכון – מסיעי נופר 3–4, תע"ש 55 – דיגיטל 3–0, מט"ח – הרץ 1–7, דובק ל' – ק.ס. ונופש 2–6, מיחשוב מערכות – דובק ב. 2–0, כור מתכת / חמת – מרכז קופ"ח 2–3, סלון הוד – בל"ל אזור ת"א 6–4, ארקיע – כור תעשיות 7–2, גזית – תע"ש 77/67 3–1, מיחשוב מערכות – פז 7–3, תדיראן – מרכז קופ"ח 2–1, קונדיטוריה האחים עיני – מתנ"ס תל־כביר 1–8.

● כדורסל: במשחק צמרת בבית ב' בין דפי זהב לבין חברת ויזה שנערך באולם אוסישקין, לעיני צופים רבים משני המחנות, ניצחה ויזה 41–46, לאחר 21–23 במחצית. למרות ההפסדה, זכתה דפי זהב בראשות הבית, המקנה לה זכות לעלות לבית העליון.

את המשחק אירחה דפי זהב בראשות מנכ"ל החברה צבי אורבך ועמוס סלע, מנכ"ל רשת זהב, בצורה מעוררת כבוד כלפי הקבוצה היריבה, השופטים וקהל המוזמנים. את האירוע אירגן קובי ויזל, רכז הספורט של דפי זהב.

שאר התוצאות: חברת השמירה – אגד מחסן מרכזי 58–57, מבטחים מחשבים – ידיעות אחרונות 50–34, אלתא – בלל מיכון 41–34, בל"ל מרכז – בל"ל מיכון 51–49, דן ת"א – בנק דיסקונט 68–42, קואופרטיב דן – דיגיטל 54–44, אגד מ.מ. – אלתא 43–39, הסנה – בנק הפועלים 50–46, ירקון טורס – כלל מערכות 46–30, ב.ס.ס.ח – ידיעות אחרונות 38–34.

● כדורגל: ידיעות אחרונות – קואופרטיב דן 2–1 (בזאת הבטיחה קבוצת הכדורגל של ידיעות אחרונות את ראשות הבית, המקנה לה את הכרטיס לליגה הבכירה), בנק הפועלים – עיירית ת"א 4–0, בנק לאומי – הפניקס 1–1, בנק דיסקונט – בזק תקשורת 4–2, משרד הבטחון – סהר 4־1, עיריית ת"א – דן ת"א 2–0, תע"ש ת"א – בנק דיסקונט 4–3, ידיעות אחרונות – משרד הבטחון 5–2, בנק עליה – מלונות דן 4–1, קואופרטיב דן – סהר 3–3, בנק לאומי – בנק הפועלים 4–1, דן ת"א – אגד ת"א 3–1, בזק תקשורת – קאנטרי קלאב ת"א 8–3, תנובה – הבנק הבינלאומי 3–1.

● באמצע מאי, יחלו משחקי גביע הליגה של מחוז ת"א בקט־רגל – לכל הקבוצות לבד מהליגה הבכירה, שיסיימו את המשחקים העונה. בסיום המפעל הזה ייערך טקס במגרשי הספורטק בת"א (נקבע ל־15 ביוני).

● אליפות חברת חשמל בקט־רגל החלה, בהשתתפות כ־30 קבוצות המאורגנות במחקלה למקומות עבודה בהפועל מחוז ת"א. ■

לילדים

י"א באייר תשמ"ח | גליון 362 (ו) | 5 במאי 1988 ל"ג בעומר
עורכת בת דורה בר | גרפיקה: נאל אופיר רוסי קומיר

שלום שלום

היי, הביאו עצים, הביאו זרדים, סיחבו והיטים שבורים והבעירו מדורות עם להבות עד לשמיים!!

כי השנה, אש מדורות ל"ג בעומר יאירו רשע נוסף שעינה ורצח יהודים בשל ה"פשע" היחידי שלהם שהם היו יהודים, הלא הוא דמיאניוק שהוכח בבית המשפט כי הוא הוא הפושע הנתעב.

★

ולהבדיל – מדורות ל"ג בעומר יאירו את הגיבורים האלמונים שנקמו את נקמת עשרות ההרוגים שהרגו מחבלים אשר אבו־ג'יהאד תיכנן את פעולות הרצח שלהם ולבסוף הנקמה פגעה גם בו.

וכמובן, מדורות ל"ג בעומר החזירו לנו לכמה שעות את בר־כוכבא הדוהר על גב האריה ומבשר ומזכיר כי אנו עם חזק וחופשי.

יחי ל"ג בעומר.

איזו מבין היחידות היא המשלימה את הפולן?

 עמוס בר

הֵם וַאֲנַחְנוּ

הם ואנחנו סביב למדורה,
מעל כוכבי המרום,
מספרים, מאירים
את ספור הגבורה,
שנרדף ורודף רק שלום.
הם לחמו בקשת וחץ,
אנחנו באש היריבים.
הם ואנחנו, כאז כן עתה,
מלחמות לא אוהבים.

ריקה ברקוביץ

הַכַּבָּאִים בָּאִים

כַּבָּאִים, הַצִּילוּ אוֹתָנוּ, אֲנַחְנוּ יְלָדִים!
הַצִּילוּ מִן הַחֹשֶׁךְ וְהַשּׁוּעָלִים, אֲנַחְנוּ יְלָדִים!
הַצִּילוּ מִן הַשּׁוֹדְדִים וְהַשֵּׁדִים,
מִן הָאֵשׁ, מִן הַבַּיִת הַבּוֹעֵר
הַצִּילוּ מַהֵר מַהֵר
יֶלֶד נָפַל לַבְּאֵר.

הַצִּילוּ, אַתֶּם גְּבוֹהִים
יֵשׁ דְּבָרִים בָּעוֹלָם וַאֲנָשִׁים רָעִים
וְיֶלֶד נֶעֱלָם וְלֹא מוֹצְאִים.
הַצִּילוּ אוֹתָנוּ מִדֶּלֶת סְגוּרָה
הַצִּילוּ מִן סַגַּג נָפְלָה קוֹרָה!
הַצִּילוּ מִן הַבָּרָק וְהָרַעַם
הַצִּילוּ בְּלִי לְוַתֵּר אַף פַּעַם.

עִם שְׂלָמוֹת עִם כּוֹבָעִים
הַכַּבָּאִים בָּאִים, הַכַּבָּאִים בָּאִים.

עִם חֲבָלִים, עִם כּוֹבָעִים
הַכַּבָּאִים בָּאִים, הַכַּבָּאִים בָּאִים.

כַּבָּאִים, הַצִּילוּ אוֹתָנוּ, אֲנַחְנוּ יְלָדִים!

שלומית כהן

איזה צחוק

תַּלְמִידֵי מְזוּזוֹן

"שׁוֹבְבִינִיּ, אֵיךְ עָבַרְתָּ אֶת הַבְּחִינוֹת שֶׁל סוֹף הַשְּׁלִישׁ?"

"עַל שָׁלֹשׁ הַשְּׁאֵלוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת עָנִיתִי מְצֻיָּן"

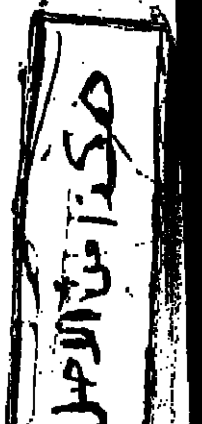
"יָפֶה מָה הָיוּ הַשְּׁאֵלוֹת, שׁוֹבְבִינִיּוֹ?"

"מָה הַשֵּׁם שֶׁלִּי, בֶּן כַּמָּה אֲנִי וּמָה שֵׁם אָבִי..."

זִ'גִּינְזְ צְמֵאִים

"שׁוֹבְבִינִיּ, הַאִם מִלֵּאתָ אֶת הָאַקְוַרְיוּם שֶׁל דְּגֵי־הַזָּהָב בְּמַיִם חֲדָשִׁים?"

"אִמָּא, מָה פִּתְאוֹם? הֲרֵי דְּגֵי־הַזָּהָב עוֹד לֹא שָׁתוּ אֶת הַמַּיִם הָרִאשׁוֹנִים בָּאַקְוַרְיוּם..."

יוצרים

תחריות ליד המדורה

כולם יודעים שהכיף העיקרי של ל"ג בעומר הוא איסוף העצים. בשבועות שלפני החג רואים את גורדי העצים על המדרכות. אח, איזה התרגשות מתחוללת שם...כולם מתלחשים זה עם זה, מחביאים את העצים במקומות סתר, ומסתכלים בעיניים נוצצות לראות איפה נשאר עוד איזה נזיר עץ.

ואז מגיע הערב הנפלא, ערב ל"ג בעומר – זמן הדלקת המדורות. על כל מגרש פנוי בוערות ערמות העצים, הלהבות מתנשאות לשמיים, ולידן עומדים כולם ומסתכלים. ועכשיו מהז מה עושים כאשר כבר הודלקה האש? אכן, לא די לעמוד ולאכול, צריך למצוא משהו מעניין יותר.

וכאן באה לעזרתנו המסורת היהודית, עם אחד ממנהגיה היפים. ידוע, שבל"ג בעומר נהוג לאכול ביצים קשות, שקליפתן צבועה. הבה נהפוך מנהג זה למשחק משעשע. כל ילד יכין ביצה קשה, שאת קליפתה יצבע בצבעי "לורד", בדוגמאות שונות. ליד המדורה תיערך תחרות סיבובים. הילד שיצליח לסובב את הביצה במשך הזמן הארוך ביותר, יזכה בפרס נוסף, שיוכן מראש. ואחר כך, כמובן, יוכלו כולם לאכול את הביצים הצבועות, ביחד עם שאר המטעמים המוכנים ליד המדורה.

חג שמחו

רוני לרנר

כותבים

הַשֶּׁמֶשׁ הַצְּטַנְּנָה

הַשֶּׁמֶשׁ שׁוֹקַעַת
כִּי קִבְּלָה שַׁפַּעַת.
מָה קָרָה? הִצְטַנְּנָה
הַשֶּׁמֶשׁ הַמִּסְכֵּנָה...

לָכֵן הִתְכַּסְּתָה בְּעָנָן
שָׁחוֹר שֶׁיְּחַמֵּם אוֹתָהּ.

עַכְשָׁו אַתֶּם מְבִינִים
לָמָּה בַּחֹרֶף שָׁמַיִם שְׁחוֹרִים
וַעֲנָנִים מְטַפְטְפִים?

וְהָרוּחַ? אַל תִּשְׁאֲלוּ אוֹתִי
בְּכָךְ אֵינִי בָּקִי.
מִתְעַטֶּשֶׁת הַשֶּׁמֶשׁ הַמְצֻנֶּנֶת
בָּרָק וְרַעַם מְלַוִּים אֶת הַזְּוָעָה.

ליטל חירם כתה ה' רחובות

אֵיךְ נִרְאֶה אֱלֹהִים

חֲשַׁבְתֶּם פַּעַם אֵיךְ נִרְאֶה אֱלֹהִים, אֲבִיהֶם שֶׁל כָּל הָאֲנָשִׁים בָּעוֹלָם? לִפְנֵי שֶׁתַּתְחִילוּ עַצְמוֹ חֲזָק אֶת עֵינֵיכֶם וְחִשְׁבוּ בִּכְלָל כֵּיצַד הוּא מְצֻיָּר בְּדִמְיוֹנְכֶם. זָקָן אָרֹךְ לוֹ עַד בִּרְכַּיִם, אוֹ אוּלַי קַרְנַיִם מְאִירוֹת מִתּוֹךְ רֹאשׁוֹ הֶעָנָק אֶת כָּל הַשָּׁמַיִם בִּבְרָקִים. כָּל אֶחָד מֵאִתָּנוּ מְצַיֵּר לְעַצְמוֹ אֶת אֱלֹהִים בְּצוּרָה שׁוֹנָה. אִישׁ מֵאִתָּנוּ לֹא רָאָה אוֹתוֹ בֶּאֱמֶת, אַךְ עָמֹק בַּלֵּב כֻּלָּנוּ נוֹשְׂאִים אֶת שְׁמוֹ בִּשְׁאֵלָה אוֹ בִּתְפִלָּה. שָׁאַלְנוּ כַּמָּה יְלָדִים בְּגִילִים שׁוֹנִים כֵּיצַד הֵם רוֹאִים אֶת אֱלֹהִים. אַף אֶחָד לֹא עָנָה אוֹתוֹ דָּבָר. כְּדַאי שֶׁתִּבְדְּקוּ אַחַר כָּךְ, אִם אֱלֹהִים שֶׁדִּמְיַנְתֶּם לְעַצְמְכֶם קֹדֶם דּוֹמֶה בְּמַשֶּׁהוּ לֵאלֹהִים שֶׁלָּהֶם.

אִתַּי יוֹסְפִי מֵהַרְצְלִיָּה, בֶּן הַשֵּׁשׁ, מַסְבִּיר שֶׁאֱלֹהִים נִרְאֶה כְּמוֹ תַּנִּין בּוֹעֵר, יוֹרֵק אֵשׁ, שֶׁעֵינָיו בּוֹלְטוֹת מִתּוֹךְ רֹאשׁוֹ. "אֱלֹהִים זֶה כֹּחַ", הוּא אוֹמֵר, "לֹא יוֹדֵעַ עָלָיו יוֹתֵר מִזֶּה".

שִׁירִי גְּרִינְבֶּרְג מֵרַעֲנָנָה, בַּת הַתֵּשַׁע וָחֵצִי, מְצַיֶּרֶת לְעַצְמָהּ אֶת אֱלֹהִים לְגַמְרֵי אַחֶרֶת: רֹאשׁוֹ מְסֻלְסָל בַּעֲנָנִים, עֵינָיו בְּצֶבַע חוּם, רִיסָיו אֲדֻמִּים כַּחֲלִילִים וּלְבָנִים וּפִיו פָּעוּר. אֵין לוֹ בִּכְלָל כַּפּוֹת יָדַיִם, וּזְרוֹעוֹתָיו מִתְנַעְנְעוֹת לְכָל הַכִּוּוּנִים וְכַפּוֹת רַגְלָיו עֲשׂוּיוֹת מֵעֲנָנִים בְּצֶבַע אָפֹר. גּוּפוֹ עֲנָק וְהוּא מִתְהַלֵּךְ בַּשָּׁמַיִם. "לֹא מִזְּמַן בִּקַּשְׁתִּי מִמֶּנּוּ לַעֲזֹר לִי לְקַבֵּל בְּמַתָּנָה עוֹד הַרְבֵּה בֻּבּוֹת בַּרְבִּי לָאֹסֶף שֶׁלִּי", הִיא מְסַפֶּרֶת. "כַּעֲבוֹר שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים חָזַר אַבָּא שֶׁלִּי מֵארה"ב וְהֵבִיא לִי פִּתְאֹם חָמֵשׁ בֻּבּוֹת חֲדָשׁוֹת. נִרְאֶה שֶׁאֱלֹהִים שָׁמַע אוֹתִי".

מָה זֶה בִּכְלָל אֱלֹהִים? "יְצוּר הַמְקַיֵּם אֶת מִשְׁאֲלוֹת הַטּוֹבִים", מַסְבִּירָה שִׁירִי, "הָרָעִים לֹא יְקַבְּלוּ שׁוּם דָּבָר, אֲבָל מַגִּיעַ לָהֶם. הֵם יֵעָנְשׁוּ וְיִתְחָרְטוּ עַל מָה שֶׁעָשׂוּ" וְאָז הִיא מְחַיֶּכֶת וּמוֹסִיפָה: "צָרִיךְ הַרְבֵּה סַבְלָנוּת עַד שֶׁמִּשְׁאָלָה מִתְגַּשֶּׁמֶת, כִּי לֵאלֹהִים יֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה אֲנָשִׁים הַמְבַקְּשִׁים מִמֶּנּוּ בַּקָּשׁוֹת".

דָּנָה שִׁיק מִגִּבְעָתַיִם, בַּת הַשְּׁמוֹנֶה וָחֵצִי, רוֹאָה אֶת אֱלֹהִים כַּעֲנָק יָשִׁישׁ טוֹב לֵב עִם זָקָן אָרֹךְ וְלָבָן, גַּבּוֹת עָבוֹת וְשָׂפָם הַמִּתְחַדֵּד בִּקְצוֹתָיו. לְרֹאשׁוֹ כֶּתֶר זָהָב, שַׁרְבִיט עֵץ בְּיָדוֹ וּגְלִימָה אֲרֻכָּה אֲדֻמָּה לְגוּפוֹ. הוּא גָּר מֵעַל הָעֲנָנִים בְּאַרְמוֹן עֲנָק. "אֲנִי מְדַבֶּרֶת אִתּוֹ לִפְעָמִים", הִיא אוֹמֶרֶת, "מְבַקֶּשֶׁת מִמֶּנּוּ בְּרִיאוּת וְהַצְלָחָה בַּלִּמּוּדִים. לִפְעָמִים הוּא עוֹזֵר, לִפְעָמִים לֹא. אֵינֶנִּי יוֹדַעַת לָמָּה. בַּגְּשָׁמִים אֲנִי מִתְבּוֹנֶנֶת הַרְבֵּה בַּשָּׁמַיִם וּמְנַסָּה לִרְאוֹת אוֹתוֹ, בֵּינְתַיִם לֹא הִצְלַחְתִּי כָּל כָּךְ".

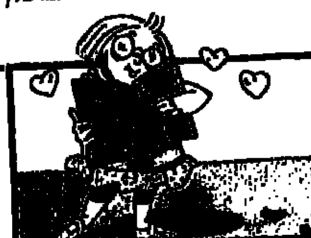
איתי יוספי בן 6. "תנין בוער באש".

דנה שיק בת 8½. "אלוהים זה כמו מלך"

שירי גרינברג "מסולסל בעננים"

עופר פטרסבורג

קוראים

סַנְדָּלִים
כָּתְבָה: אֶלָּה דּוֹר־אוֹן
אִיֵּר: שְׁמוּלִיק סוֹכְרִי
הוֹצָאָה: "אֶצְבְּעוֹנִי"

סֵפֶר לִילָדִים בְּנֵי 6־8, הַכָּתוּב בְּסִגְנוֹן בּוֹ נָהֲגוּ לִפְנֵי 15־20 שָׁנָה. אִם אַתֶּם, הַהוֹרִים, רוֹצִים לְהִזָּכֵר בַּסִּגְנוֹן שֶׁעָלָיו גְּדַלְתֶּם אוֹ לְהַרְאוֹת זֹאת לְיַלְדֵיכֶם, זוֹהִי הִזְדַּמְּנוּת טוֹבָה. מָה עוֹד שֶׁהַנּוֹסְטַלְגִּיָּה (הַסְּגִירָה אֶל אָפְנוֹת קוֹדְמוֹת) הִיא בָּאָפְנָה.

סַנְדָּלִים – שֵׁם יִשְׂרְאֵלִי מְאֹד. לֹא רַק הַשֵּׁם, אֶלָּא גַּם הַנּוֹשְׂאִים שֶׁבָּהֶם עוֹסֵק הַסֵּפֶר הֵם יִשְׂרְאֵלִים וּמְעַנְיְנִים מְאֹד. לְמָשָׁל: דּוּ שִׂיחַ בֵּין מַרְכִּיבֵי הַסָּלָט, עַל מְקוֹמָם וּמַעֲמָדָם שֶׁל הַשּׁוּם וְהַבָּצָל. אוֹ מַעֲשֶׂה בְּסַנְדָּלִים אֲפֹרִים, הַבּוֹרְחִים מֵהַמַּדָּף בַּחֲנוּת הַנַּעֲלַיִם – וְלֹא קָשֶׁה לְנַחֵשׁ לָמָּה.

אַךְ מָה שֶׁמְּקַלְקֵל אֶת הָעִנְיָן וְהַמְּקוֹרִיּוּת אֵלֶּה הֵם הַסּוֹפִים הַפְּשׁוּטִים וְהַשִּׁגְרָתִיִּים וְחֹסֶר הַצִּבְעוֹנִיּוּת. יֵשׁ בַּסֵּפֶר פַּסִּים דַּקִּיקִים בִּצְבָעִים שׁוֹנִים, אֲבָל שֶׁהֵם מְצַיְּרִים רַק בִּקְצָווֹת וְלֹא צוֹבְעִים אֶת הַצִּיּוּרִים עַצְמָם.

תמונה מתוך הספר

(אוּלַי כָּאן דַּוְקָא אַתֶּם, יְלָדִים, יְכוֹלִים לְהַפְעִיל אֶת דִּמְיוֹנְכֶם, לְנַסּוֹת וּלְהַמְצִיא סוֹפִים חֲדָשִׁים. אֲפִלּוּ סוֹף חָדָשׁ לַסֵּפֶר, וְכַמּוּבָן – לִצְבֹּעַ אֶת הַצִּיּוּרִים כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה קְצָת יוֹתֵר עַלִּיז וְשָׂמֵחַ בָּעֵינַיִם. רַק כָּאן וְהַזָּהִירוּת – לֹא לַעֲבֹר אֶת הַקַּוִּים.

רות ויס

הַמְּדוּרָה

"עוֹדֵד, הוֹצֵא בְּבַקָּשָׁה אֶת הַקְּרָשִׁים מִן הַמִּקְלָט. וְעַד הַבַּיִת מִתְלוֹנֵן עַל הַלִּכְלוּךְ שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים".

"אֲבָל אֵין אֵיפֹה לָשִׂים אוֹתָם. בְּמָקוֹם אַחֵר יִגְנְבוּ לָנוּ אֶת הַקְּרָשִׁים וְלֹא תִּהְיֶה לָנוּ מְדוּרָה בְּל"ג בָּעֹמֶר".

"עֲלֵיכֶם לְחַפֵּשׂ מָקוֹם אַחֵר" אָמְרָה אִמָּא בְּקוֹל פַּסְקָנִי וְהָלְכָה...

גַּיְא וַאֲנִי הוֹצֵאנוּ אֶת הַקְּרָשִׁים מִן הַמִּקְלָט. סָחַבְנוּ אוֹתָם בַּתְּחִלָּה מֵאֲחוֹרֵי הַפַּחִים. לְאַחַר מִכֵּן הֶחְבֵּאנוּ אוֹתָם מֵאֲחוֹרֵי עֵץ הַתּוּת. וּבַסּוֹף פָּחַדְנוּ שֶׁיְּגַלּוּ אוֹתָם וְהֶחְבֵּאנוּ אֶת הַקְּרָשִׁים לְיַד הַגָּדֵר הַחַיָּה. כִּסִּינוּ אוֹתָם בִּשְׂמִיכָה יְשָׁנָה.

אוּלָם יוֹמַיִם לִפְנֵי ל"ג בָּעֹמֶר נֶעֶלְמוּ הַקְּרָשִׁים.

הִתְחַלְנוּ לְהִתְרוֹצֵץ בַּחֲצֵרוֹת וּלְחַפֵּשׂ אַחַר הַקְּרָשִׁים שֶׁלָּנוּ.

חָשַׁדְנוּ בְּיוֹאָב מִכִּתָּה ז' וַחֲבֵרָיו. יוֹאָב מִתְגּוֹרֵר בְּבִנְיָן שֶׁלִּי וְהוּא עָקַב אַחֲרֵינוּ כָּל הַזְּמַן.

גַּיְא בִּקֵּשׁ מֵאָבִיו לִנְסֹעַ בְּטֶנְדֶּר הַחוֹבָלוֹת וּלְחַפֵּשׂ קְרָשִׁים: הִצְטָרְפוּ אֵלֵינוּ גַּם גַּדִּי, שָׁאוּל וּמִיכָאֵל.

נָסַעְנוּ לְאֹרֶךְ הַיַּרְקוֹן אַךְ חָזַרְנוּ מְאֻכְזָבִים עִם עֲרֵמַת קְרָשִׁים קְטַנָּה. כָּל הַקְּרָשִׁים כְּבָר נִלְקְחוּ לַמְּדוּרוֹת הָאֲחֵרוֹת וְהַדָּבָר הֶעֱצִיב אוֹתָנוּ מְאֹד. גַּם מְקוֹם הַמְּדוּרָה נִלְקַח מֵאִתָּנוּ.

שָׁאוּל, שֶׁהָיָה צָרִיךְ לִשְׁמֹר עַל הַמָּקוֹם, נָסַע אִתָּנוּ לְחַפֵּשׂ קְרָשִׁים, וְאָז תַּלְמִידֵי כִּתָּה ה' הִשְׁתַּלְּטוּ עַל הַמָּקוֹם שֶׁלָּנוּ.

מְיֹאָשִׁים הִתְאַסַּפְנוּ בַּצָּהֳרַיִם לְיַד בֵּיתוֹ שֶׁל גַּיְא. הָיוּ לָנוּ מְעַט קְרָשִׁים, וְלֹא הָיָה מָקוֹם לַמְּדוּרָה.

לְפֶתַע יָרַד אֵלֵינוּ אַבָּא שֶׁל גַּיְא. "יְלָדִים" קָרָא, "אַל תִּדְאֲגוּ. בְּשָׁעָה שֶׁבַע נִפָּגֵשׁ לְיַד הַסִּירָה עַל חוֹף הַיָּם. הַכֹּל יִהְיֶה בְּסֵדֶר, רַק אַל תִּשְׁכְּחוּ לְהָבִיא תַּפּוּחֵי־אֲדָמָה".

בְּכָל זֹאת הָיִיתִי מֻדְאָג.

בְּשָׁעָה שֵׁשׁ הָיִיתִי לְיַד הַסִּירָה עַל חוֹף הַיָּם.

הַיְלָדִים רָצוּ סָבִיב לַמְּדוּרָה הָלוֹךְ וָשׁוֹב. וְהַמְּדוּרָה הוֹלֶכֶת וְגְדֵלָה.

הָיוּ עוֹד יְלָדִים מֵהַכִּתָּה, הִשְׁתּוֹלַלְנוּ עַל הַחוֹף.

אַבָּא שֶׁל מִיכַל עָמַד מֵרָחוֹק לְיַד עֲרֵמָה עֲנָקִית שֶׁל קְרָשִׁים וְגִזְרֵי עֵץ וְשָׁמַר עַל הַמָּקוֹם.

שָׁאַלְנוּ אֶת מִיכַל אִם אָבִיהָ יָכוֹל לָתֵת לָנוּ מְעַט קְרָשִׁים. אֲבָל אָבִיהָ חִיֵּךְ וְלֹא עָנָה. חָשַׁבְנוּ שֶׁהַמָּקוֹם וְגִזְרֵי הָעֵץ שַׁיָּכִים לְאָחִיהָ הַלּוֹמֵד בְּכִתָּה ח'.

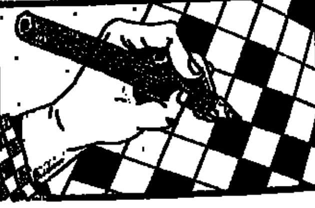
לְאַחַר זְמַן מָה הוֹפִיעוּ הוֹרִים מִן הַכִּתָּה שֶׁנָּשְׂאוּ בְּיָדָם פִּתּוֹת וּשְׁתִיָּה. "יְלָדִים קָדִימָה לַמְּדוּרָה" קָרָא אַבָּא שֶׁל גַּיְא כְּשֶׁהוּא צוֹעֵד לְכִוּוּן עֲרֵמַת הַקְּרָשִׁים שֶׁעָלֶיהָ שָׁמַר אַבָּא שֶׁל מִיכַל. הֵבַנּוּ שֶׁהַהוֹרִים הֵכִינוּ לָנוּ הַפְתָּעָה. רַצְנוּ לְעֵבֶר הַמְּדוּרָה, וְהִתְחַלְנוּ לִדְחֹק עוֹד קְרָשִׁים וְגִזְרֵי עֵץ לְתוֹכָהּ.

אַבָּא שֶׁל גַּיְא הִדְלִיק אֶת הַמְּדוּרָה וּלְשׁוֹנוֹת אֵשׁ אַדִּירוֹת הֵחֵלּוּ לְטַפֵּס מַעְלָה מַעְלָה.

סְבִיבֵנוּ הָיוּ הַרְבֵּה מְדוּרוֹת, גַּם יוֹאָב וְכִתָּתוֹ מְדוּרָתָם הָיְתָה לְיָדֵינוּ. אֲבָל הַמְּדוּרָה שֶׁלָּנוּ הָיְתָה הֲכִי גְּדוֹלָה.

פִּתְאֹם רָאִיתִי אֶת יוֹאָב וַחֲבֵרָיו מַבִּיטִים בְּקִנְאָה בָּנוּ וּבַמְּדוּרָה שֶׁלָּנוּ.

אריאלה שקד
שרה סברוני

משתעשעים
מימי

תַּשְׁבֵּץ הַמְּדוּרָה

בין הפותרים יוגרל מחשב כיס

מְאֻזָּן: 1. נִשְׁלַח מִתּוֹךְ הַקֶּשֶׁת, 4. בְּנוֹי, 7. בְּעֶזְרָתוֹ מְחַזְּקִים אֶת מֵיתְרֵי הָאֹהֶל לָאֲדָמָה, 8. תּוֹפֵס בַּעֲלֵי חַיִּים, 9. – –כּוֹכְבָא גִּבּוֹר הֶחָג, 10. חָסֵר שֶׁבּוֹ וְעֶרֶב הַחוֹלֶה ל"ג בָּעֹמֶר, 12. דָּר, 13. אֵשׁ, 15. "עַם יִשְׂרָאֵל– –", 16. סַלֵּק, 17. שֶׁאֵינֶנּוּ מְבֻגָּר, 18. כּוֹתְבִים עָלָיו בְּנִיָּר, 20. מַדָּף לִסְפָרִים, 21. מִלַּת קְרִיאָה, 23. לֹא עָבָה, 24. עֶשֶׂר עֲשָׂרוֹת, 25. מֹשַׁב אֲוִיר, 26. קֵיסָם דַּק, הַיָּכוֹל לְהַצִּית לֶהָבוֹת, 28. עֲבוּרוֹ, 29. בְּתוֹכָם, 30. יוֹצֵא מֵהָאֵשׁ.

מְאֻנָּךְ: 1. הַפּוּכוֹ שֶׁל קַר, 2. כְּלִי לְחוֹמָה עַתִּיק, 5. מַדְלִיקִים אוֹתָהּ בְּעֶרֶב ל"ג בָּעֹמֶר, 6. חָתָן שְׁגָלִים, 7. אָבָר בַּגּוּף, 9. מִגִּבּוֹרֵי הֶחָג, תַּלְמִידוֹ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא, 10. מֵכִין אֹכֶל, 11. עוֹלֶה בָּאֵשׁ, 12. פֶּחָמִים בּוֹעֲרִים, 13. תַּאֲרִיךְ חָשׁוּב בָּעֹמֶר, 14. מָקוֹם גָּבוֹהַּ, 17. פַּנָּס גָּדוֹל, 19. יְצוּר חַי, 22. הָעֹלָה בָּאֵשׁ, 23. אַחַד הַצְּדָדִים, 26. רָגָב, 27. גָּדוֹל בַּתּוֹרָה.

פתרונות נא לשלוח ל"מעריב לילדים" ת.ד. 20044